The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXX | Kaina 3c | Chicago, Ill., Penktadienis, Sausio-January 8 d., 1943 | No. 6

ŠIAIS METAIS J. A. V. PULS PRIEŠUS: F. D. R.

PREZIDENTAS INFORMAVO KONGRESĄ APIE DABARTINĘ VALSTYBĖS BUKLĘ

Karui pasibaigus kiekvienam reikia duoti galimybės duoną užsidirbti, sako F.D.R.

WASHINGTON, D. C., saus. 7 d. — Iki šiam metui J.A.Valstybės tiktai gynėsi nuo priešų, bet 1943 metais pradės pulti visuose frontuose, šiandien pareiškė prezidentas Rooseveltas J.A.Valstybių kongresui.

Prezidentas padarė paskutinių metų tarptautinę apžvalgą, priminė krašto viduje atliktus darbus, ir nupasakojo koki yra artimiausi valdžios užsimojimai. Prezidentas labai šiltais žodžiais paminėjo laivyno, aviacijos ir kitos ginklų ryšies kariškius, kurie gina kraštą tolimuose frontuose.

Daugelis amerikiečių gal tinkamai neįvertina išaugusios Amerikos aviacijos, sako prezidentas, bet priešas labai gerai tatai žino. Priešai laimėjo mūšius, kol jie dominavo padanges, bet viršenybė oro kovoj iš priešo jau atimta. Vokiečiai žino, kad padangių jie niekuomet daugiau nedominuos.

Prezidentas pabrėžia, kad praeitais metais karo gamybos srityje nepasiekti užsibrėžti rezultatai, bet atliktas labai didelis darbas. Kai kuriuos planus teko pataisyti, kitus papildyti, bet ginklų gamyba auga. Mes pasistatėmė 48,000 karišku lėktuvų. Vokietija, Japonija ir Italija kartu sudėjus tiek nepagamino.

Dabartiniu metu krašto karo pajėgumas žymiai padidintas. Vieton dviejų milijonų kareivių armijos, šiandien turime 7 milijonus vyrų karo tarnyboje. Penki milijonai vyrų buvo ištraukti iš darbo, todėl ir atsirado reikalas padaryti pakaitas kai kuriuose planuose.

Kovojąs jaunimas nori ne tiktai karą laimėti, bet jis nenori, kad praėjus keliems metams vėl kiltų panašus karas. Kiekvienas nori ne tiktai spaudos ir tikėjimo laisvės, bet saugumo ekonominėje srityje. Kiekvienas kovotojas sugrįžęs nori turėti galimybės dorai sau duoną užsidirbti.

Daugelis įtakingų asmenų patarė visiškai nekalbėti apie socialinę apdraudą, bet prezidentas šį reikalą laiko vienu svarbiausiu. Jis kreips dėmesio ne tiktai į karą, bet ir socialinės apdraudos reikalus. Jis pasakė kongresui, jog šią problemą reikia gerai apsvarstyti.

Prezidentas pareiškė vilties laimėti, nes gyventojų pasiryžimas yra stiprus.

RUSAMS LIEKA TIKTAI 75 MYLIOS IKI ROSTOVO, SAKO SOVIETŲ PRANEŠIMAI

Gen. Giraud kviečia prancuzus vienytis ir atkeršyti vokiečiams už skriaudas

MASKVA, Rusija, saus. 7 d. — Raudonoji armija Dono srity prasilaužė 20 mylių fronte, nustumė vokiečius ir randasi tiktai 75 mylių atstumoj nuo Rostovo, skelbia sovietų pranešimai.

Sov. generolas Rokosovsky prieš porą dienų paėmė Cimlianską ir pasistumė pirmyn 50 mylių.

Rusams pavyko paimti Bolšaja Orlovka ir pasiekti Sal upės pakraščius. Rusai paėmė Jasirev, Cholodny, Kamiševska ir kitus kaimus.

Vokiečiai turi trauktis Kaukaze

MASKVA, Rusija, saus. 7 d. — Iš Nalčiko išvyti vokiečiai priversti toliau trauktis, rusai jau paėmė Apolonskaja stotį, kuri randasi pusiaukelėj į Mineralnyje Vody.

Kalmukų stepėse eina smarkios kovos, rusai naikina bėgti nepajėgiantį priešą.

Rusai skelbia, kad šią žiemą jiems pavyko sunaikinti 339,150 vokiečių.

Naciai bijo sovietų laivyno

LONDONAS, saus. 7 d. — Vokiečiai bijo, kad stiprus sovietų karo laivynas nepradėtų pulti vokiečių Tuapsės-Novorosijsko fronte, iš švedijos ateinančios žinios saok.

Naciai mano, kad rusai pradės šį ruožą pulti aviacija, tankais ir karo laivais. Visame Juodosios juros pakrašty vokiečių pozicijos randasi dideliame pavojuje.

Italai skelbia, kad vokiečiai pasitraukė iš kai kurių Kaukazo pozicijų.

Giraud matėsi su nacių generolais

NEW YORK, N. Y., saus. 7 d. — Visi prancuzai privalo susivienyti ir atkeršyti vokiečiams už visas padarytas skriaudas, Dakare pareiškė atvykęs gen. Giraud, sako Dakaro radijas.

Mes galime vokiečiams atkeršyti, nes aš žinau, jog jų galia silpnėja.

Kai buvau vokiečių nelaisvėje, teko kalbėti su aukštais vokiečių generolais ir pastebėjau, jog vokiečių pajėgumas mažėja sako Giraud.

—Senatoriai ir atstovų rumų nariai patenkinti prezidento kalba. Daugelis respublikonų reiškė savo pasitenkinimą.

—Australijos lakunai seka didelį japonų laivyną, kuris sutrauktas Rabaul srityje.

78-tas J. Valstybių Kongresas .

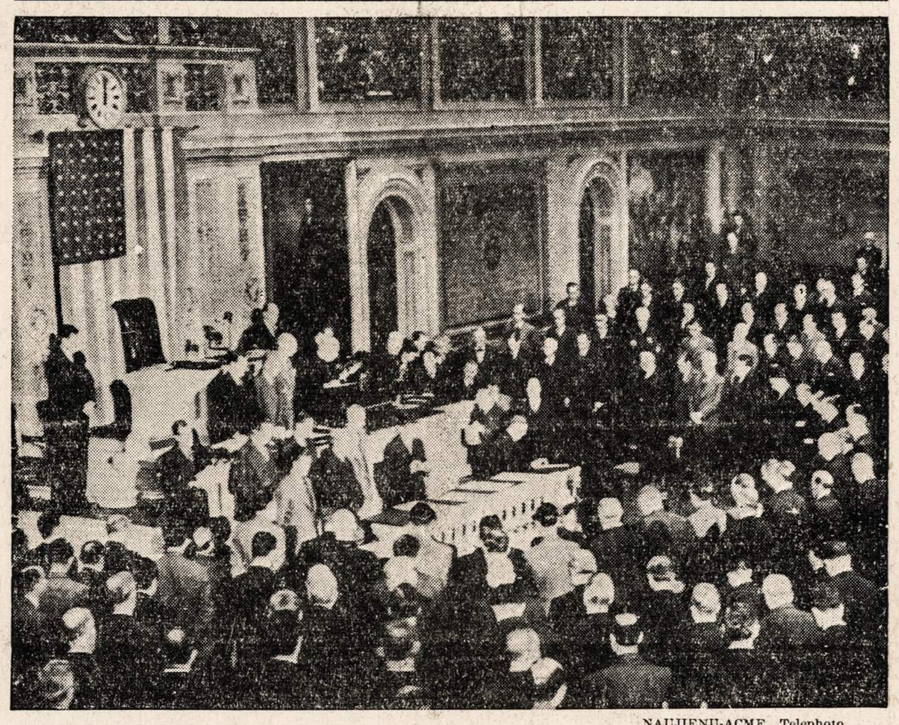

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

78-to Kongreso atidarymas. Kongresą atidaro su malda dvasininkas James Shera Montgomery. Tai pirmas Prezidento Roosevelto administracijoje Kongresas, kuriame republikonai ir priešingi "naujajai dalybai" demokratai turės daugumą.

MATEUR RUOŽE VOKIEČIAI ATĖMĖ IŠ SĄJUNGININKŲ PAIMTUS KALNUS

Hitleris atstatė gen. Walter Nehring, kuris komandavo Tunisijos fronte

SĄJUNGININKŲ ŠTABAS š. Afrikoj, saus. 7 d. — Vokiečiai šiandien vėl atsiėmė Jebel Azzag kalnus, kuriuos sąjungininkai šiomis dienomis buvo atėmę iš "ašies", šiandien paskelbė sąjungininkų štabas.

Paskutinių dviejų dienų laikotarpyje Bizertos fronto pozicijos du kartus perėjo iš vienų rankų į kitas.

Amerikos aviacija tris kartus bombardavo Kairouan pozicijas ir aerodromus.

Tunisijon pasiųstas gen. von Arnim

LONDONAS, saus. 7 d. — Per Švediją patirta, kad Hitleris atstatė gen. Walter Nehring, kuris iki šiam metui komandavo "ašies" jėgas visoje Tunisijoj.

Tunisijos fronto viršininku paskirtas vokiečių gen. Heinrich von Arnim, kuris sovietų karo pradžioje buvo sužeistas.

Gen. Arnim skaitosi tankų specialistu.

Prancuzai šaudo "ašies" pagalbininkus

LONDONAS, saus. 7 d. — Prancuzų karo teismai sušaudė vietos gyventojus, kurie padėjo "ašies" išmestiems parašiutininkams.

Vokiečiai išmetė kelis parašiutininkus tarp Tunisijos ir Alžiro.

Atvykusieji parašiutininkai rengėsi sabotažo veiksmams sąjungininkų užfrontėje. Jie norėjo išsprogdinti geležinkelio liniją.

Kaiser gamins pigius automobilius

NEW YORK, N. Y., saus. 7 d. — Karui pasibaigus Amerikos pramonininkai privalės gaminti pigesnius automobilius, pareiškė Henry Kaiser. Jeigu jie to nepadarys, tai aš pradėsiu gaminti pigius automobilius.

Karui pasibaigus pramonininkai privalės duoti darbo visiems darbininkams.

Naujai pagamintas automobilis privalės buti žymiai lengvesnis ir pigesnis, tvirtina Kaiser.

Sunkiai kaltina Bundo lyderius

NEW YORK, N. Y., saus. 7 d. — Peter Gissibl, buvęs vokiečių Bundo lyderis, teisme labai sunkiai kaltina Kuhn ir kitus vokiečių lyderius.

Gissibl savo laiku davė parodymus Dies komitetui. Jis išpasakojo apie vokiečių agentų veiklą ir atkreipė dėmesį į pinigų eikvojimą.

Kuhn buvo nuteistas už saugumą vokiečių Bundo pinigų eikvojimą. Gissibl labai gerai pažįsta Kuhn, nes kartu veikė.

Japonai abejoja "ašies" draugais

LONDONAS, saus. 7 d. — Patirta, kad japonų karo vadovybė abejoja italais ir vokiečiais dėl tolimesnės karo eigos.

Japonai patyrė, kad vokiečių atstovai Lisabone deda pastangas pasiekti taikos su britais ir amerikiečiais. Japonų karininkai mano, kad netrukus Japonija gali buti palikta viena karui vesti.

Paskutinių savaičių pralaimėjimai "ašies" fronte sukėlė dar daugiau abejonių.

— Amerikos ambasadorius William Standley vakar atvyko į Kuibyševą.

—Vienas britų puskarininkas pabėgo iš italų nelaisvės ir pasiekė Vatikaną. Šiandien jis jau randasi Lisabone. Jis iškeistas į tokio laipsnio italų belaisvį.

ORAS

Truputį šaltesnis.

Saulė teka — 8:19; leidžiasi — 5:37.

Vėliausios Naujienos

— Gen. Giraud pasimatys su gen. de Gaulle šio mėnesio gale. Jau susitarta dėl susitikimo.

— Vokiečiai pripažįsta, kad Kaukazo fronte jų kariuomenė pasitraukė į "paruoštas pozicijas".

— Vokiečių radijas kliudo sąjungininkams pranešti Vokietijos gyventojams apie nacių pralaimėjimus Rusijoj ir šiaurės Afrikoje.

— Sovietų maršalas Timošenko paskirtas Staraja Rusa fronto vadu. Jo fronto linija tęsiasi 120 mylių.

— Burmoje eina labai smarkios kovos dėl Akijabo. Japonų kariuomenė smarkiai priešinasi artėjantiems britams.

— Kovojantieji prancuzai paėmė kelias svarbias pozicijas Lybijoj. Jiems lieka tiktai 300 mylių iki juros.

— Ispanai skelbia, kad Amerikos kareiviai sustiprino vadinamą Tunisijos Mažino liniją, kuri skiria Tripolitaniją nuo Tunisijos.

AMERIKOS LAKUNAI DU KARTUS PUOLĖ JAPONŲ AERODROMUS SALOMONUOS

Miami policija areštavo gazolino kuponų padirbėjus, seka visą jų organizaciją

WASHINGTON, D. C., saus. 7 d. — Amerikos bombanešiai smarkiai apšaudė japonų aerodromus ir transportų laivus Guadalkanalo vandenyse, šiandien paskelbė laivyno departamentas.

Amerikos lakunai bombardavo japonų kanvojų Shortland vandenyse. Vienam laivui buvo užmesta labai stipri bomba. Kiti bombanešiai sunaikino Kahili aerodromą, kurį japonai įsisteigė Buin srityje.

Amerikos aviacijos eskadrilės bombardavo Munda aerodromą, kuris randasi N. Georgija srityje.

Kiska srityje lakunai pastebėjo priešo laivą 110 mylių atstumoje nuo Kiska salos.

Manoma, kad priešas, ko gero, bandys sudaryti kitą bazę Aleutų salyne, nes paprastai japonų laivai neplaukioja šiuose vandenyse.

Sunkiai baus kuponų padirbėjus

MIAMI, Fla., saus. 7 d. — Vakar policijai pavyko išaiškinti didelė gazolino kuponų padirbėjų organizacija.

Pačiame Miami policija areštavo grupės lyderį Eugene Hale Branding, paėmė kuponų už kelių šimtų tukstančių galionų vertę. Organizacija labai išsišakojusi, josios siulai net patį Washingtoną siekia.

Visi kuponų padirbimo darbe dalyvavusieji asmenys bus labai sunkiai nubausti.

Surado lakuno Wagner lavoną

ELGIN FIELD, Fla., saus. 7 d. — Floridos ukininkas surado pagarsėjusio lakuno, pulkininko Boyd D. Wagner, lavoną.

Ukininkas, ieškodamas karvių, savo laukuose užtiko žemėn susmegusį lėktuvą. Pulk. Wagner pasižymėjo kovoje prieš japonus. Lakunas išskrido prieš penkias savaites iš Elgin ir dingo. Jo lėktuvą tiktai šiandien surado.

Mirė pagarsėjęs gydytojas Crile

CLEVELAND, saus. 7 d. — Vietos ligoninėje mirė visame krašte pagarsėjęs gydytojas Dr. George Crile.

Paskutinėm trim savaitėm daktaras negalavo ir mirė nuo širdies ligos.

Dr. Crile buvo padidėjusių pasmakrės raumenų (goiter) specialistas. Jis, berods, buvo vienas pirmųjų gydytojų, kurie 1905 metais padarė pirmą kraujo perpylimą.

Angliakasiai priešinasi J. Lewisui

WASHINGTON, D. C., saus. 7 d. — Angliakasių unijos prezidentas John Lewis patarė antracito kasyklų darbininkams sugrįžti į darbą.

Angliakasiams pakeltas unijos mokestis 50 centų visiškai jų neatsiklausus.

ŠIOS DIENOS KARO VEIKSMAI

RUSIJOJ: Sovietų kariuomenė užėmė kelis kaimus Dono srityje ir artėja prie Rostovo. Kaukaze rusai paėmė Apolonskaja stotį. Kalmukų stepėse, prie Stalingrado ir Velykie Luki ruože eina smarkios kovos.

TUNISIJOJ: Vokiečiai atėmė iš sąjungininkų svarbius kalnus Mateur zonoj. Amerikos lakunai bombardavo Kairouan ruožą ir uostus.

LYBIJOJ: Blogas oras sustabdė karo veiksmus, bet įvyko keli stiprūs žvalgų susišaudymai.

PACIFIKE: Amerikos aviacija bombardavo du japonų aerodromus. Shortland salų vandenyse užmestos bombos ant vieno japonų laivo.

Norėjo pašalinti diktatorių Antonescu

BERNAS, Šveicarija, saus. 7 d. — Patirta, kad Horia Sima, geležinės gvardijos lyderis, norėjo pašalinti diktatorių Antonescu ir pats užimti jo vietą.

Policija visame krašte areštavo daug geležinės gvardijos narių. Areštuotųjų tarpe yra Horia Sima žmona ir kiti išbėgusių ministerių giminiečiai.

Tvirtinama, kad policija areštavusi ir Julių Maniu, kuris iki šiam metui buvo laisvas.

Jurininkai geria mažiau romo

LONDONAS, saus. 7 d. — Britų jurininkai šiandien geria žymiai mažiau romo, bet daugiau pieno.

Tiktai apie 40% jurininkų atsiima savo romo daviną, tuo tarpu kiti reikalauja pieno.

1924 metais 65% jurininko gėrė romą; 1913 m. 88%, o 1850 metais 91% išgerdavo savo romo daviną.

Naujienų Raštinės VALANDOS

kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro

ŠEŠTADIENIAIS
tiktai iki 4 val. popiet.

SEKMADIENIAIS
bus uždaryta.

"Naujienų" Adm.

Apgarsinimus telefonu
CANAL 8500
galit priduoti sekmadieniais po 4 val. popiet.

Kanados lietuvių žinios

KODĖL MES NESUSIKALBAME?

TORONTO, Ont. — Aš žinau, kad yra nemažai žmonių, kurie dedasi nemylį polemikos, ir prie progos mėgina įgnybti tiems, kurie jų nuomonės neatstovauja. Bet aš laikausi nuoseklios kritikos šalininkų pusėje, ir todėl neretai prisieina tai su vienu, ar kitu asmeniu polemizuoti įvairiais gyvenimo klausimais.

Keletas savaičių atgal viename iš Amerikos lietuvių katalikų savaitraščių tilpo iš Toronto korespondencija, po kuria pasirašo Genys. Kadangi Genys yra perdaug margas ir savo korespondencijoje iškraipė torontiečiams žinomus faktus, todėl matau reikalingu vietoj slapyvardės vartot jo tikrąją pavardę, juo labiau, kad ir aš nesidangstau po slapyvardžiu.

Su E. Narušiu kaipo asmeniu nebutų reikalo polemizuoti, jeigu jis nekalbėtų visų Toronto lietuvių katalikų vardu, ir jeigu jisai nebutų tas asmuo, kurį Bure buvo pasikinkęs vienybės darbui griaut!

Pasiputimas.

Savo korespondenciją p. E. Narušis pradeda išdidžiai, pažymėdamas, jog spauda skiriama švietimo reikalams, o ne šmenžtams, ir kad J. J. prirašęs "Naujienose" visokių nesąmonių, kurias gali išgalvoti blogos valios ir mažo išsilavinimo žmogus.

Ginčytis su p. Narušiu apie išsilavinimą butų labai juokinga, bet vietoj to teks pacituoti kai kurias ištraukas iš p. Narušio korespondencijos, ir lai tuomet skaitytojai padaro savas išvadas. Savo korespondencijai Narušis tvirtina, jog Montrealio seime J. J. sauvališkai įlindo į centro valdybą. Nežinau, ką čia Narušis nori apgaut, — ar pats save, ar ieško daugiau "išsilavinusių" už save... žmonės, kurie ir nebuvo seime, vargiai gali patikėti tokiu pasakojimu, kad aš "sauvališkai įlindau į centro valdybą".

Kalba apie tai, ko nežino.

Nuo čia ir prasideda p. Narušio išsilavinimas... Bet jei p. Narušis nežinojo ir dabar dar nežino, kad centro valdybos visi nariai važiavo seiman be jokių mandatų, ir kad jie turėjo teisę kandidatuoti į bile urėdą ir but išrinktais; ir dar daugiau, kad jie buvo seimo organizatoriai ir kad J. J. neatstovavo SLA kuopai seime, bet atstovavo Kanados Lietuvių Tarybos išrinktai centro valdybai!

Jeigu šitų visų dalykų Narušis nežinojo, tai kodėl jis nepaklausė tuometinio savo tiesioginio viršininko Burės, kuris jam butų šiek tiek paaiškinęs ir p. Narušiui nereikėtų dabar braidžioti, kaip po miglas ir klaidinti visuomenę per spaudą! Narušis rašo, kad buk "Aušros" choras išreiškęs man nepasitikėjimą, ir aš tada, suorganizavęs 12 choro narių, chorą apleidau. Tai nesąmonė! Visų pirma aš nė vieno iš choristų nekalbinau, kad apleistų chorą, o antra — kol aš chore buvau, tai jokio nepasitikėjimo klausimo choras nebuvo svarstęs, nes, be repeticijų, jokių susirinkimų choras neturėjo. Tiesa, laike repeticijų Narušis ir dar pora asmenų mėgino triukšmauti, bet jiems buvo pasakyta, kad jeigu nori kokius reikalus svarstyti, tai turi but sušauktas visuotinis choro narių susirinkimas, ir tiktai man apleidus chorą ir Tarybą ar už trijų savaičių buvo sušauktas Aušros choro narių susirinkimas, kuriame ir paaiškėjo, kad apie pusė geriausių choro dainininkų apleido chorą.

Tame tai susirinkime buvo sprendžiama kai kurių choro valdybos narių sauvališkas elgesys. Žinoma, turėdami vien tik savo šalininkus tie valdybos nariai buvo pateisinti.

Iš praeities.

Tai tokie yra faktai! Bet Narušis, kuris laiko save kataliku, nesisarmatina meluot per spaudą!

Dar toliau Narušis džiugauja, kad: šiai grupei su J. J. išėjus, choras turėjo daugiau narių. Gal but, ir taip, aš nesiginčysiu, bet dainininkų tai choras tikrai neturėjo, nes per visą tą laiką choras su dainomis niekur nepasirodė! Tur but, norėdamas įtikinti katalikų srovės žmones, kad J. J. ir tie, kurie su juo dirba yra prasti žmonės, arba geriau pasakius tiesiog skandalistai, Narušis grįžta kokia 10 metų atgal — prisimena Jaunimo Sąjungą, Kulturos Draugiją ir taip toliau. Apie tai, kas atsitiko su tomis draugijomis, jau buvo nekartą rašyta, bet p. Narušiui dar vis mažai. Todėl prisieina jį kaip mažą beibę paimti už rankos ir užvesti ant tiesaus kelio, ir dar kartą pasakyt, kad man sąjungą apleidus tik už metų ar daugiau laiko joje įvyko skylimas. Tai kodėl aš turiu but kaltinamas? Pagaliau reikia žinoti, kad kaip Jaunimo Sąjungoje taip ir bendrame fronte teko dirbti su komunistais. Komunistai visuomet tokias draugijas stengiasi užkariauti ir jų iždą pagrobti ir dėl to prisieina vesti kovą. Kova tarp skirtingų įsitikinimų žmonių yra visai naturalus dalykas.

Kas buvo pas katalikus?

Bet leisk, p. Naruši, paklausti kaip gi buvo per tą laikotarpį pas Toronto katalikus? Kur dingo "švyturio" choras? Kodėl visa eilė parapijos veikėjų be persėdimo nuėjo tarnauti komunistams? Kodėl 3 lietuviai kunigai turėjo apleisti vadinamą lietuvių parapiją? Juk čia nebuvo srovių, nebuvo ko peštis, visų vienas tikslas. Ar čia nebuvo skundų, rietenų ir ar jos pranyko dabar? Aš žinau, kad ne!

Bet tegul kalba, kas geriau Toronto parapijonis pažįsta. Nelabai seniai buvau sutikęs buvusį lietuvių parapijos kleboną kun. Baroną. Paklausiau, kaip jam sekasi. Jis džiaugsmingai papasakojo savo pasitenkinimą dabartine vieta, ir, tiesa, sveikai ir gražiai atrodo. Prisiminus lietuvių parapiją kun. Baronas pasakė: "Tie **latrai, švento Jono nukryžiuotojo,** butų man visai nervus pagadinę, jeigu dar aš ilgiau ten bučiau pabuvęs."

Toliau dar pasakė, kad tokių skundikų žmonių jis niekur nebuvo sutikęs, kaip Toronto parapijonys! Todėl nereikia stebėtis, jeigu laisvesnių pažiurų žmonės negali su jais susikalbėti.

Talkininkauja komunistams.

Dabar Toronte lietuvių parapiją tvarko svetimtautis kunigas, kuris parapijonims jokių teisių neduoda, ypatingai lietuvybės reikalai jam svetimi! Kada reikėjo siųsti atstovus į seimą, tai juos "išrinko" kunigas. Bet toks Narušis ar dar pora jo sėbrų diriguojant Burei sukurstė kitus ir suardė "Aušros" chorą ir taipgi Tarybą. Kada taip daug "išsilavinęs" žmogus, kaip Narušis, pasiima atstovaut Toronto katalikus ir pradeda jų vardu kalbėti, tai kartais nudarda taip toli, kad pasitarnauja komunistams. Pats Narušis save vadina tautininku-kataliku (tai Burės išradimas), bet kuris iš tų vardų artimesnis, — tai tik jis pats žino.

Praeitą vasarą Narušis per spaudą išgarbino po keletą kartų kaip tik tuos parapijonis, kurie gelbėjo komunistams pasiųsti sveikinimus Paleckio vyriausybei Rusijoj. Mat, keletas labai karštų parapijonų priklauso vienai pašalpinei draugijai, kurią kontroliuoja komunistai. Ta draugija siuntė savo atstovus Montrealio komunistų kongresan, o tas kongresas sveikino Paleckį, ir katalikai nariai neprotestavo. Kodėl?

Jeigu jie jaučiasi beteisiai tenai, tai kam jie turi priklausyti ten, kur jų vardu dirbama tautai išdavikiškas darbas, argi jie to nesupranta?

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje paskyrė auką 100 dol. Kanados lietuvių žurnalui "Nepriklausoma Lietuva" palaikyt. Nors tai nėra didelė suma, bet visgi yra auka ir gana graži! Tegul tie parapijonys pamėgintų parinkti aukų "N. L." toje komunistų kontroliuojamoje draugijoje, tai jie išgirstų, ko negirdėję. Aš galiu į ausį p. Narušiui pasakyti, kad Toronto 236 SLA kuopos kai kurie nariai buvo pirmieji, kurie tą sumanymą pajudino ir vėliau seime juo rupinosi. Tas šimtas dolerių tik mažmožis, Susivienijimas lietuvybės reikalams išleidžia tukstančius! Tai kodėl tada nestiprinti Susivienijimo, vietoj komunistų?..

Šiaip ar taip, bet tikram ir padoriam lietuviui šiandien gelbėti komunistus, tai reiškia gelbėti Lietuvos išdavikus. Tie, kurie sugriovė Toronte vieningą darbą, užsitarnauja nuo komunistų didelės simpatijos.

Savigarba.

Baigdamas savo rašinį Narušis sako, kad jis nepolemizuosiąs (na, ir kas gi prašo) su žmonėmis, kurie trokšta savigarbos.

Čia Narušiui noriu pasakyti, kad žmogus be savigarbos yra niekam tikęs ir su juo jokio reikalo nieks nenori turėti, — vienu žodžiu, fe...

Baigdamas turiu pasakyt: siaučiant karui ir Lietuvai esant pavergtai, svetur gyveną lietuviai turėtų but vieningi ir už tą vieningumą aš visą laiką stovėjau ir dabar tebestoviu. Bet kaip viršuj yra pasakyta, mes laisvamaniai mėginome jau nekartą bendrai lietuvybės dabui dirbti, bet vis nepasisekė. Komunistai iš mųs norėjo padaryt komunistus, o katalikai manė paversti parapijonimis. Tas ypatingai "Aušros" chore buvo jaučiama. Kunigas nekartą mėgino paveikti, kad "Aušros" choras eitų giedot bažnyčioj.

O kada atvyko montrealiečiai sutaikyti pairusią Kanados Lietuvių Tarybą, tai tada aš išgirdau beveik iš kiekvieno katalikų veikėjo kalbos, kad tas ir tas yra socialistas ir 10 ar 12 metų vienaip ar kitaip prieš katalikus išsireiškęs, kitų argumentų jie neturėjo. Reiškia, jiems atrodė, kad Kanados Lietuvių Tarybos veikla turi eiti katalikų naudai, o ne visos Lietuvos.

Tuo tarpu kaip mes laisvamaniai ir socialistai dėjomės į tą darbą nestiprinti katalikus, ar socialistus, bet dirbti Nepriklausomos ir demokratinės Lietuvos labui!

Truksta vadovybės.

Toronte jeigu butų lietuvis kunigas, tai labai galimas daiktas, kad vienybės darbas eitų, tikromis vėžėmis, bet kad Toronto katalikams mėgina vadovauti toks Narušis ir jam panašus, tai jau vienybės darbas neįmanomas. Minint 16 vasario 1941 m. K. L. T. buvo pakvietusi kun. Balkuną su prakalbomis į Toronto. Ant greitųjų iš vakaro buvo sušaukta Tarybos narių ir rėmėjų susirinkimas susipažinti su kun. Balkunu. Išėjus iš kalbos, kas tai paklausė, kokia tema kunigas mano kalbėti. Kun. Balkunas papasakojo temą ir pridurė, kad Smetonos tai jis neglostys. Pirmutinis Smetonos užtarėjas pasirodė Narušis. Bet ant rytojaus, kunigas pasakęs prakalbą, ragino susirinkusius aukoti Tarybos reikalams. Dar pridurė: "Aukokit, nebijokit, — šie pinigai Smetonai neteks. Smetonai aš nė surudijusio cento neduočiau."

Tas kun. Balkuno pareiškimas buvo sutiktas griausmingais aplodismentais. Bet kaip jautėsi Narušis, aš nežinau. Dabar, aš manau, bus aiškiau visiems lietuviams suprasti, kodėl Toronto lietuviai nesusikalba. Jeigu kunigai negali su jais susikalbėti tai ką jau sakyt apie laisvamanius ar socialistus.

—J. Jokubynas

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Beisbolo komisijonierius K. M. Landis (viduryje) ir Ford Frick (po kairei), Nacionalės Lygos prezidentas, ir Will Harridge, Amerikos Lygos vadas, aptaria Chicagoje transportacijos keblumus.

PILIETYBĖS
Pamokų Knygutė
Antra laida—1942.
Parašyta Adv. CHARLES P. KAL.
"The Basic Principles of Democracy and Citizenship"
Ši knygutė tinkamai pritaikinta lengvam supratimui suaugusiems žmonėms, ir yra nevienpiliečiams reikalinga prisirengti prie pilietybės kvotimų, bet ir piliečiams dėl platesnio žinojimo apie Suvienytų Valstijų valdžią. Joje yra 92 klausimai su atsakymais lietuvių ir anglų kalbose, kurie yra pritaikinti prie dabartinio tautos reikalingumo. Knygutės kaina yra 35 centai.

Charles P. Kal

Adv. CHARLES P. KAL
6322 S. Western Ave.
CHICAGO, ILL.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO "KELEIVIS"

Ar žinai, kodėl vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?

Net kunigai pasislėpę jį studijuoja, nors savo parapijonims draudžia jį į rankas paimti.

"Keleivį" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybę skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinimų, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik $2.00 metams.
Adresas toks:
"KELEIVIS"
636 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
—IŠ STOTIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirskite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

KODĖL KENTĖTI DĖL KOJŲ? D-RO Blasczynskio Gyduolės gaunamos vaistinėse, pagelbės Jums! BOROCYL Milteliai nuo niežėjimo, perdidelio prakaitavimo, prasto kvapsnio ir užkrėtimo odos, išsaukiančios atleto koją. BOROCYL skystis lengvoms žaizdoms, nuo perštėjimo, nudegimo, susižeidimų ir visokių odos ligų.
BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Av. Tel. BRUNS. 7209

Tel. VIRginia 9493 Moterim treč.
PAULINA RUSSIAN and TURKISH BATHS
ELEKTRIKINIAI TRYTMENTAI
Ultra-Violet-Sunshine ir Infra Red Light Radiations Swedish Massage ir Movements
1657 W. 45th St.
Kam. S. Paulina
A. F. CZESNA, Savininkas

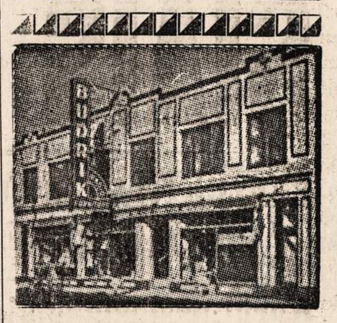

DIDELĖ KRAUTUVĖ
Rakandų, Radio ir Jewelry
Viskas po vienu stogu
Jos.F.Budrik
INCORPORATED
3241 So. Halsted Street
TEL. CALUMET 7237
BUDRIKO RADIO PROGRAMAI:
WCFL, 1000 kil. nedėlios vak. 9 val.
WHFC, 1450 k. ketvergais 7 v. vak.

—SAVAITRAŠTIS—
"ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS"
U. S. A. metams kainuoja Pusantro Dolerio
Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesioginiai, adresuojant:
"A. L. Balsas"
Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina

Lucky because I just stopped one in the leg. But Smith and Weinberg and Farley . . . they're dead. *Dead because we didn't have one more grenade to throw!"*

That's an American soldier speaking. Speaking your language.

He's asking for more guns to fight with. More tanks, more planes, more grenades to crack down on the enemy.

Well, let's give them to him!

Let's lend 10 percent of our pay to the Government. Let's put it in War Bonds. Let's lend Uncle Sam the money to make *more* tools of war.

It's a loan, because the money you put into War Bonds *now* comes back to you in 10 years *with a healthy bonus of good interest!* For every $3 you lay aside for War Bonds *pays back $4!*

So put at least 10 percent—not 6 percent or 7 percent or 8 percent, but 10 percent—of your pay to work killing Japs and Nazis—and making money for you at the same time! Sign up in the Pay-Roll Savings Plan *today!*

WHAT YOU SHOULD DO

If you are—

1. Already setting aside 10 percent of your pay for War Bonds through the Pay-Roll Savings Plan—boost that 10 percent if you can.
2. Working in a plant where the Plan is installed but haven't signed up yet—sign up tomorrow.
3. Working in a plant where the Pay-Roll Savings Plan hasn't been installed, talk to your union head, foreman, or plant manager—and see if it can't be installed right away. The local bank will be glad to help.
4. Unable to get in on the Pay-Roll Savings Plan for any reason, go to your local bank. They will be glad to help you start a plan of your own.

"TOP THAT 10% BY NEW YEAR'S!"

BUY U. S. WAR BONDS THROUGH THE PAY-ROLL SAVINGS PLAN

This advertisement is a contribution to America's all-out war effort by

NAUJIENOS

U. S. GOVERNMENT PRINTING OFFICE 493407 Form No. WSS 679

No. 318—Išsiuvinėjimai suknelėms.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPARTMENT
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. No. 318

Čia įdedu 11c ir prašau atsiųsti man aukščiau pažymėtą numerį (pavyzdis 10c, prisiuntimas 1c, viso — 11c)

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas

Valstija

Dabar ir vėliau

(Musų Londono Korespondento)

Londone žmonės juokauja— jie visada juokauja, blogais ir gerais laikais—kad laimingiausia kariuomenė butų tokia, kuri butų maitinama kaip britų kariuomenė, atlyginama kaip amerikiečių kariuomenė, ginkluojama kaip rusų kariuomenė ir kurios uždavinys butų tiktai nugalėti italų kariuomenę... Na, tas labai gerai skamba, bet tokios kombinacijos dar niekas nesukurė ir jeigu kas nors sukurtų, tai negalėtų savo kurinio išnaudoti vis vien, kadangi italų kariuomenė jau nugalėta ir be to...

Tikrenybė yra ta, kad visom trim kariuomenėm, — ir britų, ir amerikiečių, ir rusų, su visais jų privalumais ir trukumais, dar teks smarkiai kovoti kai kurį laiką, kol karas pasibaigs sąjungininkų pergale. Tą tiesą visi čia pripažįsta, ir valstybės vyrai nuolat primena apie tai tiems optimistams, kurie yra linkę užmiršti sunkumus, laukiamus artimoje ateityje.

Bet, nepaisant to, žmonės čionai labai rimtai galvoja apie tolimesnę ateitį, kada karas pasibaigs ir reikės suorganizuoti taiką namie ir dargi padėti kitiems suorganizuoti taiką savo kraštuose. Dabar jau turime ne tiktai miglotų pažadų ir gražių pageidavimų — su kuriais kelias į pragarą išklotas, kaip žmonės sako, o turime labai smulkių ir kruopščiai išdirbtą planą, nors kol kas nevalstybinį, kadangi vyriausybė dar nepasisakė dėl jo. Tikiuos, kad visi mano skaitytojai jau bus girdėję nemaža apie šį didįjį darbą, kurį paruošė Sir William Beveridge, ir neturiu tikslo čia papasakoti jo turinio. Norėčiau papasakoti, kaip taisai planas buvo sutiktas ir ko laukiama iš jo. O tas yra svarbu žinoti ne tiktai šių salų gyventojams, kurių ateities kasdieninis gyvenimas pareis nuo to plano likimo, bet ir kitiems, geriau pasakius, visiems laisviems žmonėms, nes šito istoriškojo plano atbalsiai turės nemaža įtakos ir kitiems kraštams. Iš jusų Amerikos ateina žinių, kad ir tenai dabar žmonės svarsto panašius klausimus. Ir pagaliau— kaip pats plano autorius pasakė — nuo plano likimo pareina britų uolumas kariauti ir nuo jų uolumo kariauti dalinai pareina paties karo ilgumas.

Beveridge planas.

Ką padarė Sir William Beveridge? Jis užsimojo duoti atsakymą tam įkyriam klausimui— kaip patikrinti visiems šių salų gyventojams duonos kąsnį ir tuo pačiu padaryti galą netikrumui ateitimi, žmonių baimei dėl savo likimo ir — dar svarbiau — savo vaikų likimo. Dabar čia visi dirba ir prakaituoja karo pramonėje arba kitais būdais dirba tautos naudai. Jie tuo pačiu metu gražiai uždirba savo pragyvenimui ir dar atideda porą svarų "juodai dienai". O jauni vyrai yra karo laukuose. Taigi, bado ir vargo nėra. Bet kas bus vėliau, po karo? Karo pramonės tada nebus. Ar galės žmonės tada uždirbti savo pragyvenimui, "žmoniškam" pragyvenimui? Sir William Beveridge sako, kad galės, jeigu norės, jeigu valstybė tinkamai suorganizuos darbą ir socialinę apsaugą. Jie tada galės ne tiktai "žmoniškai" gyventi ir savo vaikus auklėti, bet ir buti ramus ir nebėdavoti apie tą nelaimingą susirgimo dieną, arba apie senatvę, arba apie atsitikimą, kada nustos dirbti dėl kurios nors priežasties. Ir jis siulo, kaip tai padaryti.

Tam yra planas. Žmonės užsieny gali sau galvoti, kad tai reiškia "revoliucija", kad tai yra "bendradarbiavimo su Sovietų Rusija vaisiai..." Jeigu kas taip galvoja, tai jisai labai klysta. Nieko panašaus. Šitas šešiasdešimt dviejų metų ramus, malonus ir išmintingas mokslininkas nieko tokio siulyti nenori — ir nesiulo. Jo planas pagrįstas socialės apdraudos principais, ir jeigu tai yra "revoliucija" ta prasme, kad nauji metodai čia siulomi ir nauji keliai rodomi, tai tokia "revoliucija" yra tipinga "britiška revoliucija", be kraujo liejimo, be didelių perversmų ir be karštų upų.

Sir William iš pradžios turėjo daug mažesnį uždavinį. Jis buvo prašytas peržiurėti apdraudos veikimą Anglijoje, ir pasiulyti metodus jam patobulinti. Bet kada jis užsidarė savo kabinete provincijoje šitam darbui atlikti — ir nenoriai užsidarė, anot jo paties, nes norėjo daryti ko nors aktyvesnio, tiesiog surišto su dabartiniu karu — tai atrado, kad čia yra dideli šansai ne tik apdraudos metodams patobulinti, bet iš pamato juos perdirbti ir perorganizuoti tokiu budu, kad pats gyvenimas kitaip atrodytų! Jis priėjo išvadą, kad draudimas turi buti valstybės rankose ir kad visa socialinė apsauga turi buti perorganizuota ir ant naujų pamatų pastatyta. Ir taip "nenoroms" atsirado šitas svarbus dokumentas.

Ar valdžia jį priims?

Minėjau, kad kol kas dokumentas yra tiktai pasiulymas, bet kadangi jo autorius dabar yra, šalia ministerio pirmininko, populiariausias žmogus krašte ir kadangi visa spauda ir radio planą labai palankiai priėmė, tai reikia manyti, kad jis bus įgyvendintas, nors, tur but, su kai kuriomis pataisomis. Dabar planą atmesti butų pavojinga net ir Churchill'io vyriausybei, jeigu ji ir norėtų tai padaryti. Rodos, kad ir su savo konservatyviška dauguma ji to daryti nenori.

Argumentų, politiškų susidurimų dėl plano dar bus. Griežtesni socialistai jau dabar sako, kad planas netinka jiems, nes jis palieka kapitalizmą kaipo tokį ir dar atitolina socialistinio rojaus dieną, nes jis duoda darbininkams "ką nors, bet toli gražu ne viską". "City" žmonės, labiausiai draudimo sąjungų vadovai, to plano, žinoma, nelabai geidžia, nes jis numato suvalstybinti apdraudą... Nurodoma toliau, kad kadangi planas numato savaitinę dviejų svarų pašalpą bedarbiams, darbo algos turės sumažėti po karo, tai daug kas visai nenorės dirbti, arba dirbs be džiaugsmo, iš prievartos, jeigu vers dirbti, ir dėlto reikia daryti dar kitų pakeitimų; reikia skirtumą tarp pašalpos ir uždarbio padidinti kaip nors. Pasiulymų nestinga. Kiek tenka susidurti su paprastais žmonėmis, su tais, kurie nori ramiai ir taikiai gyventi, tai jie visi labai pritaria planui. Jiems labai patinka — ir tas yra svarbiausia demokratijoje. O pats autorius neužmigo ant laurų. Jis aiškina, ragina ir agituoja už savo planą; kalba Londone, provincijoje, per radio, per priešpiečius ir kur tik randa galimybę, o galimybių jam dabar netruksta, bunant jam taip populiariam.

Žinovai tvirtina, kad planas — su pataisomis — bus pripažintas dar karo metu, nelaukiant taikos. Mat, Anglijoje daug lengviau ruoštis taikai karo metu, negu ruoštis karui taikos metu...

Nedarbas gali buti pašalintas.

Pirmiausia sąlyga šio plano pasisekimui yra nedarbo nukariavimas, nes tik dirbančioji visuomenė gali pagaminti piniginių priemonių tokiam planui įgyvendinti, jau nekalbant apie nedarbo blogą įtaką psichologiniu atžvilgiu. Visi jau dabar čia pripažįsta, kad nedarbas negalės buti pakenčiamas po karo, kada visi tie jauni vyrai sugrįš namo iš aviacijos, laivyno ir kariuomenės. Ekspertai tvirtina, kad Anglija gali šitą klausimą teisingai išspręsti, jeigu bus gero noro, ir tuo budu net tapti pavyzdžiu visam pasaului. Ar bus to gero noro? Sunku dabar atsakyti, bet yra teigiamų požymių. Pirmiausias ir svarbiausias — žmonių susidomėjimas ekonominiais ir socialiniais klausimais. Pagaliau, nuo jų pareina viskas. Bus rinkimai po karo ir žmonės galės per rinkimus pasisakyti. Šitą susidomėjimą galima jau dabar aiškiai pastebėti. Ne tik civiliai, ir kariai skaito, svarsto, argumentuoja. Karas išjudino visus. Žmonės nori žinoti, kodėl ir kaip dalykai išsivystė ir kas darytina padėčiai pagerinti? Kaip galima butų naujo karo išvengti ateity? Žmonės jau dabar nori patikrinti, kad išlietas kraujas nenueitų veltui. Kai kas pasakė: "Jeigu galima nukariauti Hitlerį, tai galima ir nukariauti socialinius negerumus". O Hitlerį nukariauti galima — tas jau dabar aišku visiems, čia ir kitur.

M. Plotkinas

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Valya Mosilkina, rusų armijos chirurgo asistentė, kuri Leningrado fronte nepasitraukė nuo savo pareigų — teikimo sužeistiems pirmos pagalbos, — nežiurint to, kad buvo du kartus sužeista.

Garsinkitės 'N-nose'

Remkite Lietuvišką Žyduką.
NATHAN KANTER
MUTUAL LIQUOR CO.—WHOLESALE.
4707 So. Halsted St.
Tel. BOUlevard 0014

★ FOTOGRAFAS ★
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rųšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

PATYS DIRBAM — PUIKIAI TAISOM
PARLOR SETUS
DARBĄ GARANTUOJAM
Archer Avenue Furniture Mfg.
Joe Kazikaitis, Sav.
4140 Archer Avenue
Lafayette 3516

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022
WEST VIRGINIA Pocahontas Mine Run iš gerų mainų, daug dulkių išimta $8.65
Speciali kaina tik apribotam laikui.
Perkant 5 Tonus ar Daugiau.
Smulkesni Yra Daug Pigesni.
BLACK BAND LUMP $10.50
POCAHONTAS PEČIAMS DYDŽIO $9.20
(Šios kainos yra perkant 4 tonus ar daugiau)

S. L. A.
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra didžiausia lietuvių organizacija. Tai lietuvių apdraudos tvirtovė Amerikoje. Tai lietuvių brolybės fraternalė organizacija. SLA trokšta dar daugiau gerų lietuvių suvienyti broliškais ryšiais vienon didelėn ir gražion šeimynon. Dabar eina SLA. Pažangos Vajus naujiems nariams priimti.
Susivienijimas iš apdraudos nedaro sau pelno, todėl Susivienijime apdrauda yra pigesnė. Bet Susivienijimas teikia lietuviams daugiaus, negu apdraudą. Susivienijimas veikia kulturinėje dirvoje, stiprina lietuvybę Amerikoje ir rupinasi bendrais lietuvių reikalais.
Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA. organizatorių. Kai vienas tų organizatorių atsilankys į jusų namus, paklausykite jo patarimo—prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeimyna.
SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
307 West 30th Street, New York, N. Y.

Everybody raves about your salads, Peg. What's the secret?
MIRACLE WHIP! Its "different" flavor always makes a hit.
Miracle Whip Salad Dressing KRAFT
MILLIONS AGREE—Miracle Whip does work *wonders* with salads! A unique combination of old-fashioned boiled dressing and fine mayonnaise, Miracle Whip is by far America's favorite salad dressing.

Besikeičiančios Sąlygos

Karas atnešė daug pakeitimų į musų gyvenimą. Mus palietė budas darbo, kelionių, pirkimo papročių ir valgių.

Musų didžiausia užduotis dabar yra laimėti karą, ir kad tą atlikus, mes privalome kiekvienas prisidėti, kiek tik galime. Suprantama, kad galėtume nuolat ir tinkamai dirbti, mes turime turėti gerą sveikatą.

Tinkamas maistas yra pagrindas musų geros sveikatos ir tai yra užduotis kiekvienos šeimininkės, kad šeimynos nariai butų tinkamai maitinami. Iš priežasties karo reikalavimų, kai kurios rųšies maisto kenukuose nebus galima gauti, kiek norima. Vienok dar yra didelis pasirinkimas maistų produktų. Todėl šeimininkės turi mainyti budą pirkime maisto ir valgius taip suplanuoti, kad jųos butų galima padaryti iš gaunamų maisto produktų.

Midwest krautuvės turi užtektinai sveikų ir maistingų valgių. Pirkdamos šiose krautuvėse šeimininkės turi didelį pasirinkimą įvairių maisto produktų, iš kurių gali pagaminti sveikus ir sočius valgius. Kaipo pavyzdis didelio pasirinkimo valgių produktų yra daromas išpardavimas šios savaitės gale Midwest krautuvėse. Skelbimas nurodantis šį išpardavimą telpa šiandien Naujienose.

(Sk.)

TINKAMAS MAISTAS
• • • GERAI SVEIKATAI!
IR PAKANKAMAI
• • • MES TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ!
VISKO ŽEMOMIS KAINOMIS!
• • • "MIDWEST STORES" KRAUTUVĖSE
Išpardavimas!
PĖTNYČIOJ IR SUBATOJ, SAUSIO 8 IR 9 D.

GERIAUSI ARIZONA SALOTAI 60 dydžio galvos	2 galvos	17c
NAUJI KOPUSTAI iš Texas	2 sv.	9c
TIKROS CALIFORNIJOS MORKOS Dideli ryšuliukai	2 už	13c
Geriausi Jonathan OBUOLIAI	3 sv.	23c
RHODE ISLAND GREENING OBUOLIAI	4 sv.	25c
PUIKIAUSIOS FLORIDOS TANGERINES	Tuz.	19c
"SUNKIST" CALIFORNIJOS ORANŽIAI 176 dydžio Tuz.		39c
PLONAŽIEVIAI SALDUS FLORIDOS ORANŽIAI 288 dydžio	21c Tuz.	Dideli 176 dydžio Tuz. 34c
"MIDWEST" EKSTRA GRAŽŲS BLUE ROSE RYŽIAI	Svaras	10c
"WASHBURN'S" GRAŽIOS RUŠIES SKELTI ŽIRNIAI Geltonieji arba Žalieji	1 sv. pak.	2 už 25c
"WASHBURN'S" GRAŽIOS RUŠIES RAUDONIEJI KIDNEY BEANS	Svaro pakelis	15c
"PILLSBURY'S" SNO-SHEEN KĖKSŲ MILTAI	44 uncijų pakelis	25c
"JENNY LEE'S" Vištienos—daržovių—jautienos NOODLE SOUP MIX	2 pak.	19c
NAUJO DERLIAUS RAUGINTI KOPUSTAI	Kvort. džiaras	15c
"BERGER'S" RAUGINTOS TOMATĖS	Kvort. džiaras	15c
"MIDWEST" RINKTINĖS ALYVOS	No. 10 džiarai	25c
BOHEMIAN FLAVOR (Čekų skonio) Rauginti AGURKAI Kvortos džiaras		19c
"SUNBRITE" CLEANSER	Kenas	5c
"MIDWEST" GRINDŲ VAŠKAS	Paintės bonka	23c
"OXYDOL" 2 maži 19c	Dideli pak.	23c
"SWEETHEART" VEIDO MUILAS	4 už	27c

MIDWEST STORES
AUKŠTOS RŲŠIES MAISTAS! ŽEMOMIS KAINOMIS!

YOU CAN'T AFFORD TO FORGET THE EARNING POWER OF ACCUMULATED SAVINGS!
IN '43
Hundreds Enjoy Extra Income Safely Investing with
Dabar pradėk taupyti dėl Income Tax'ų, kuriuos reikės mokėti kovo 15, 1943.
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1739 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Jusų sutaupos apdraustos iki $5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR INVESTMENT — INSURED UP TO $5000
FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM — MEMBER

KAM REIKALINGI PINIGAI
DUODAM ANT MORGIČIŲ UŽ
4½%
BE JOKIO VARGO
Mokam 3% už padėtus pinigus.
TURTAS VIRŠ $6,000,000.00
Atsargos fondas virš $700,000.00
Chartered and Supervised by U. S. Government. Member of Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Manager
4192 Archer Ave.
Tel. VIRginia 1141

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom fornišius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatome anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Šaukite Tel. VICTORY 0066

MADOS

No. 4183—Išeiginė suknelė. Sukirptos mieros 14, 16, 18, 20, 32, 34, 36, 38, 40.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį, pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Pasiuntimas 1c; viso 16c. Galite pasiųsti pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 16 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No .....
Mieros ..... per krutinę
.....
(Vardas ir pavardė)
.....
(Adresas)
.....
(Miestas ir valstija)

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
$6.00 per year in Canada
$6.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoj per išsiuntinėtojus:

Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj.

Metams	$6.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsieniuose:

Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Plienas

Plienas sudaro griaučius viso dabartinio gyvenimo. Tiltai, milžiniški pastatai, įvairios rųšies mašinos, padargai, — tai vis plieno padaras. Civilizuoto žmogaus gyvenimas yra neįmanomas be plieno. Kiekvieną dieną mes naudojamės daiktais, kurie butinai mums yra reikalingi ir kurie yra iš plieno padaryti. Musų transportacija yra plienu pagrįsta, nes be plieno nebutų galima pastatyti laivus, padaryti garvežius ir vagonus bei pratiesti geležinkelius. Be plieno negalima padaryti nei automobilių, nei sunkvežimių, nei autobusų.

Jei normališkais laikais plienas yra toks daiktas, be kurio mes jokiu budu negalime apsieiti, tai karo metu jo reikšmė pasidaro dar svarbesnė.

Juo tolyn, juo labiau aiškėja, jog šio karo laimėjimas vyriausiai priklausys nuo ginklų. Kas turės daugiau tankų, daugiau lėktuvų, daugiau visokios rųšies kanuolių, daugiau kariškų ir prekybinių laivų, tas ir karą laimės.

Beveik per trejus metus Hitleris nesulaikomai veržėsi pirmyn. Visuose frontuose nacių armijos laimėjo mušį po mušio. Atrodė, kad vadinamasis "žaibo" karas užkariaus ne tik visą Europą, bet ir visą pasaulį.

Bet štai pereitų metų gale ašies partneriams pradėjo nesisekti. Afrikoje maršalo Rommelio armija liko tiek skaudžiai sumušta, jog ir šiandien negali atsigriebti ir tinkamai pasipriešinti anglams.

Francuzų kontroliuojamoje šiaurinėje Afrikoje liko išlaipdintos amerikonų ir anglų armijos, kurios, galima tikėtis, netrukus vokiečius ir italus visiškai iš Afrikos išvys.

Rusijos fronte naciams irgi nekaip besiseka: jie ten nebepuola, bet traukiasi ir ginasi.

Pasibaigė ir japonų triumfas. Ofensyvui jie nebeturi jėgų, o tik atkakliai bando išlaikyti tas pozicijas, kurias jiems pasisekė karo pradžioje užimti.

Kas atsitiko?

Jungtinės tautos, kurios pralaimėjo tiek daug mušių ir kurioms buvo suduota tiek daug smugių, laipsniškai pradeda atsigriebti ir ne tik priešus sulaikyti, bet vis labiau ir labiau juos stumti atgal. Tuo tarpu ašies partneriai, nežiurint visų pergalių, pajėgumo atžvilgiu silpnėja.

Kai Amerika liko įtraukta į karą, tai Dr. Fritz Steinberg, išgarsėjęs vokiečių ekonomistas, kuris pabėgo nuo nacių ir dabar gyvena Amerikoje, padarė analizą, kaip maždaug vystysis karas.

Savo analize Dr. Steinberg nurodė, jog dabartinį karą nulems plienas: kas turės ir galės daugiau plieno pasigaminti, tas pagaliau ir karą laimės. Nurodė jis taip pat, jog ašies partneriai plieno gamybos atžvilgiu jokiu budu su jungtinėmis tautomis negalės susilyginti.

Dabar pasirodo, jog Dr. Steinbergo analizas buvo itin tikslus. Pergalė pradeda krypti jungtinių tautų pusėn, nes jos pajėgia pasigaminti daugiau plieno, negu ašies partneriai.

Juo jungtinės tautos turi daugiau plieno, juo daugiau laivų jos pasistato, daugiau tankų, lėktuvų, kanuolių ir kitokių ginklų pasigamina. O šiame mechanizuotame kare nuo ginklų gausumo daugiausia ir priklauso mušio laimėjimas.

Pažiurėkime dabar, koks yra santykis plieno atžvilgiu tarp jungtinių tautų iš vienos pusės ir ašies partnerių, — iš kitos.

Per pereitus metus Amerika pasigamino 86,200,000 tonų vadinamojo lieto plieno. Tokio rekordo dar niekuomet nebuvo pasiekta. Apskaičiuojama, kad per šiuos metus Amerika pagamins 97,000,000 tonų plieno!

Visos jungtinės tautos per metus gali pagaminti maždaug 133,400,000 tonų plieno, o ašies partneriai — 61,000,000 tonų. Tokiu budu vien tik Amerika plieno gamybos atžvilgiu toli prašoka visus ašies partnerius sudėjus į daiktą.

Kaip matome, Amerikos pajėgumas plieno ir ginklų gamyboje jau pradeda ir dabar pasireikšti, nes ašies partneriai faktiškai visuose frontuose liko sulaikyti. O kas bus po metų laiko, kada karo gamyba bus dar labiau padidinta?

Į tą klausimą galima be jokio dvejojimo atsakyti, kad ašies partneriai turės vis skaudesnius ir skaudesnius smugius pakelti, kol pagaliau visiškai bus sutriuškinti.

Ašies partneriai per kelis metus rengėsi karui ir laikėsi šukio, kad "dėl kanuolių gyventojai turi atsižadėti sviesto". Jiems pasisekė sudaryti dideles ginklų ir plieno atsargas. Bet tos atsargos jau išsisėmė ar bent baigia išsisemti. Tuo tarpu jungtinių tautų ištekliai yra tokie milžiniški, kad jų pilnai pakaks dar ilgam laikui (jei bus reikalas, tai net keliems metams).

Akivaizdoje tų faktų tad negali buti abejonės, kad jungtinėms tautoms karo laimėjimas yra užtikrintas.

APŽVALGA

KANADOS "PROGRESYVIAI KONSERVATORIAI"

Kanadoje, kaip ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse, yra dvi didelės partijos, kurios visą laiką varžosi dėl valdžios. Viena jų vadinasi Konservatorių Partija, antra — Liberalų Partija (kaip Amerikoje, republikonai ir demokratai). Sprendžiant iš vardo, antroji turėtų buti pažangesnė. Bet tikrumoje liberalai kai kuriose provincijose yra atžagareiviškesni už konservatorius.

Konservatorių partija dabar jaučiasi galinti pritraukti daugiau pažangių žmonių ir nugalėti liberalus. Bet jai kenkia jos vardas. Todėl ji nutarė savo vardą pakeisti, pridedant prie jo žodį "progresyviai". Taigi ji dabar vadinsis "Progresyvių Konservatorių Partija".

Savo lyderiu ji išrinko buvusįjį Manitobos premjerą, John Bracken.

Bet Kanadoje jau yra ir "trečioji partija": Co-operative Commonwealth Federation (C. C. F.). Tai socialistų partija, panaši į Britanijos Darbo Partiją, tik ji daugiau kreipia dėmesio į ukininkų reikalus (o Britanijoje ukininkai yra beveik išnykę). Šios partijos įtaka sparčiai auga. Neperseniai jos kandidatas Noseworthy, Ontario provincijos rinkimuose, sumušė buv. konservatorių vadą Meighen.

SAVO DIKTATURĄ HITLERIS VADINA "SOCIALIZMU"

Naujųjų Metų proga Hitleris išleido proklamaciją, kurioje jisai giriasi, kad Vokietija esanti nenugalima. Ji, girdi, nekapituliuos, kaip kaizeriškoji Vokietija kad kapituliavo 1918 metais. Stiprybę jai suteikiąs "nacionalis socializmas".

Vokietija dabar esanti "**nacional-socialistinė valstybė**". Musų priešai, sako Hitleris, nežino, kad "Nacional-Socialistinėje Vokietijoje" viešpatauja dvasia, kuri yra pasiryžusi kovoti iki pergalės.

> "Tikriausias laiduotojas", tęsia toliau rudmaškinių vadas, "kad ji turi stiprią valią šitam tikslui pasiekti, yra Nacional Socialistų Partija su josios organizacijomis ir, kas už viską svarbiausia, jos išauklėta tauta."

Savo barbarų gaujas Hitleris vadina "socialistų partija", tautinių (nacionalinių) socialistų! Tai vienas iš jo propagandos metodų vartoti žodžius, duodant jiems visai priešingą prasmę.

Kuomet Hitleris užpuola savo kaimyną, tai jisai sako, kad jisai "ginasi". Kuomet jisai pavergia kitą tautą, tai jisai giriasi ją "išvadavęs"; o ją plėšdamas, jisai sakosi nešąs jai "gerovę".

Pirmutinis šitoki apgavingą kalbos kraipymą ėmė vartoti Leninas. Nuo jo išmoko fašistai.

KOLEKTYVIZMAS IR DEMOKRATIJA

Šiandien daugelis žmonių mano, kad bendra nuosavybė neišvengiamai veda į diktaturą. Todėl jie sako, kad kolektyvizmas (bendra nuosavybė) ekonomijoje yra nesuderinamas su demokratija.

Šitą argumentą jie remia daugiausia Rusijos ir dalinai Vokietijos pavyzdžiu. Jie nurodo, kad Rusijoje privatinė nuosavybė yra panaikinta — ir tenai demokratijos nėra. Vokietijoje privatinė nuosavybė labai suvaržyta, nes visus biznius kontroliuoja valstybė — ir tenai taip pat nėra demokratijos.

Bet žmonės, kurie šitaip galvoja, apverčia istoriją aukštyn kojomis. Rusijoje diktatura atsirado ne dėlto, kad tenai buvo panaikinta privatinė nuosavybė, o priešingai: **privatinės nuosavybės panaikinimas buvo tos diktaturos darbas.** Vokietijoje irgi pirma įsisteigė diktatura, o jau paskui diktatoriška valdžia paėmė savo kontrolėn visus biznius.

Alfred Baker Lewis rašo savaitraštyje "The New Leader":

> "Rusijoje, kur kolektyvizmas yra įvykdytas beveik pilnai, demokratinės laisvės išnyko prieš įsteigiant kolektyvizmą, o ne atbulai. Rusija virto diktatura politiškai, o tuomet valdančioji vienintelė partija įsteigė labai greitai popieroje, bet praktikoje tik palengva ir su dideliu vargu, tolį siekiantį kolektyvizmą su tikslu nušluoti pelnus. Vokietijoje taip pat buvo pirma įsteigta diktatura, o paskui ši diktatura įvedė didesnį kolektyvizmo laipsnį į Vokietijos gyvenimą."

Nė vienoje šitų dviejų šalių nebuvo tokio dalyko, kad žmonės siekė kolektyvizmą ir, kai jisai buvo pasiektas, tai jie atsidurė po diktatūros jungu. Bet kaip tik atbulai. Fanatikų partija, neturėjusi žmonių daugumos savo pusėje, smurtu ir apgaule pagrobė į savo rankas valdžią; o kad valdžia iš jos rankų neišsprustų, tai ji pirmiausia atėmė žmonėms jų politines teises, paskui pagrobė arba paėmė į savo kontrolę jų turtą. Tuomet diktatura pasidarė "totalitariška".

Šitie pavyzdžiai visai nėra įrodymas, kad kolektyvizmas negalįs buti sutaikytas su demokratija. Jeigu, įvedus visuomeninę nuosavybę, žmonėms butų paliktos jų **pilietinės ir politinės teisės,** tai politinė santvarka butų demokratinė.

Ji butų dargi daug demokratiškesnė, negu privatinės nuosavybės sistemoje, nes nebutų turtuolių, kurie paperka teismus ir valdininkus ir išleidžia didelius pinigus rinkimų agitacijai, tuo tarpu kai biedni žmonės savo reikalų apginti nestengia.

Nelaimių Skaičius Įmonėse Sumažėjęs

Greater Chicago Safety Council paskelbė raportą apie nelaimes įmonėse Chicagos srity. Raportas liečia šešių mėnesių laikotarpį, kuris pasibaigė gruodžio 31 dieną 1942 m. Jisai apima 137 įmones. Raportas sako, kad per 122,032,358 darbo valandas užrekorduota tik 912 sunkesnių nelaimių. Reiškia, per vieną milioną darbo valandų pasitaikė tik 7.4 sužeidimai. Tai esąs labai mažas nelaimių skaičius įmonėse.

Gražiai palaidojo Magdaleną Stuskienę

Pereitą šeštadienį, sausio 2 dieną, Lietuvių Tautiškose Kapinėse tapo gražiai palaidota Magdalena Stuskienė (tėvų pavarde Baltuškevičaitė) šalia savo sunaus.

Velionė buvo rimto ir malonaus budo moteriškė, netingėjo kitiems patarnauti, taigi ir ją gražiai ir daug draugų palydėjo paskutinį kartą. Giminės ir draugai sudėjo daug gražių gėlių vainikų. Palydėjo ją į kapines 50 automobilių, kurie buvo visi pilni žmonių.

Lydint prie duobės girdėjosi gražus ir graudus balsas kapinių rekordų. P-as Vaitekunas pasakė trumpą atsisveikinimo kalbą. Laidotuvių direktorius J. Liulevičius, vyro ir giminės vardu, dėkojo Chicagos Lietuvių Draugijos grabnešiams ir tiems, kurie aukojo gėles, taipgi visiems žmonėms, dalyvavusiems laidotuvėse, ir užprašė nuo velionės gimines sugrįžti į velionės namus 2910 West 40th place.

Velionė sutiko netikėtą mirtį gruodžio 28 d. 7:45 valandą vakare. Ji ėjo į A. L. Suvalkiečių Draugijos susirinkimą. Tai buvo priešmetinis draugijos susirinkimas ir velionė manė užsimokėti metines mokestis. Ėjo skersai gatvę prie Archer ir San Farncisco aves. Nelaimingąją automobilis permušė, pervažiavo dešinį šoną, nulaužė sprandą ir sulaužė krutinę, taipgi nulaužė dešinę koją trijose vietose.

Magdalena Stuskienė buvo nuvežta į Cook kauntės ligoninę, ir nors kentė didelius skausmus, bet dar kalbėjo. Tačiau gruodžio 30 dieną 3 val. ryto 1942 m. persiskyrė su šio pasaulio vargais.

Velionė paliko didžiai liudintį vyrą Vincą, keturis sunus, Juozą, Antaną, Joną ir William ir šeimas, brolį Juozą Baltušką, daug giminių, taipgi gerų draugų.

Velionė buvo gimusi Lietuvoj, Mariampolės apskrity, Daugšių parapijoj, Geležinių kaime. Amerikoje išgyveno 37 metus. Magdalena priklausė trims draugijoms — Chicagos Lietuvių Draugijai, Chicagos Lietuvių Suvalkiečių Draugijai ir Lietuvių Keistučio Pašalpiniam Klubui.

Velionės šeima apgailestauja, kad įvyko klaida užprašyme į namus sugrįžti iš laidotuvių. Dauguma draugų nesugrįžo, o vaišių turėjo pagaminę visiems. Bet buvo pasakyta, kad gimines prašo sugrįžti į namus. Kiti ir manė, kad tik gimines prašo, o ne visus. Turėjo buti pasakyta, kad nuo giminių yra užprašymas visiems sugrįžti. Aš tikiuos, kad draugai nepyks, nes nelaimėje visi klaidų padaro.

Nuo savęs reiškiu Stuskų šeimai gilios užuojautos, o velionei sudedu šiuos žodžius: Ilsėkis ramiai, Magdalena Stuskiene, tegul buna tau lengva Amerikos žemė Lietuvių Tautiškose Kapinėse. Jau tu pas mus nebegrįši, o mes pas tave anksčiau ar vėliau ateisime.

Velionės Draugė

Reikalaus Taksų Iš Morrison Viešbučio

Cook kauntės tarybos finansų komiteto pirmininkas, Maurice Kavanagh pareiškė pereitą trečiadienį, kad jis reikalaus, jogei butų sumokėti Morrison viešbučio užvilkti taksai. Morrison viešbutis turi užvilktų taksų $573,435. Dar už nemokėjimą taksų jam yra uždėta bausmės apie $200,000. Taigi viso norima gauti iš Morrison viešbučio taksų apie $700,000.

LIETUVA! KELKIS!

St. Miščikas-Žiemys

(DVIEJŲ DALIŲ REALYBĖ)

(Tęsinys)

DALIS II.

X. BAUDŽIAMOJI EKSPEDICIJA

—Ir sakyti nereikia! Už menkniekį velnias žino ką padaro, o dabar už tokį dalyką nešaudys! — pasakė Kazys. — Kvaila viltis... butų...

—Tai visgi velnias... Bet juk mes nešaudėme... — spyrėsi Albinas.

—Et, liaukis! — piktai pasakė Kazys.

Subraškeno daboklės durys, įėjo žandarai ir atrišo rankas.

Liepė eiti kieman po vieną...

Pirmas išėjo Kazys, paskui Albinas ir pagaliau Juozas...

Visas kelias nuo daboklės durų iki išeinamosios vietos buvo nustatytas žandarų ir kareivių, kurie kiekvienas turėjo ką nors rankoje ir kiekvienas palydėjo kalinius smugiais į pečius, per galvą, per kojas, kur pakliuvo. Ta pati ceremonija — grįžtant atgal į daboklę...

—Nėra gyvenimo... Nutarė bestijos užmušti... Kas bus, tebunie, bet neisiu daugiau laukan... — nutarė tvirtai Kazys.

—Už valandėlės atėjo žandarai, vėl surišo užpakalyje rankas ir surišo po du į kruvą: abudu brolius ir Kazį su nepažįstamu bernuku.

Liepė laukan eiti.

Ten jau stovėjo vežimas į kurį liepė sėsti.

Įlipti vežiman nesisekė, kliudė surištos rankos ir pririštas draugas.

Vokiečiai visus keturis suvertė ant galvų į vežimą, pervėrė per rankų viržius naujas virves ir pririšo prie drobynų (leiterių). Dėl to rankos dar aukščiau iškilo ir neleido suimtiesiems judėti.

Lauke buvo baisiai šalta, gruodas, kaliniai nevalgę, menkais rubais ir tie patys sudraskyti, be pirštinių, negalėdami judėti stingo nuo šalčio ir kaleno dantimis.

—Sušalsime... — tarė Albinas.

—Nereiks šaudyti, — prakošė Kazys įrėmęs galvą į šiaudus norėdamas labiau pripratinti savo nelaimės draugus prie šios minties, kad geriau, tvirčiau per busimą tardymą laikytųsi, neturėdami jokių vilčių, dargi išdavus išgelbėti savo gyvybę.

Kazys buvo tikras, jog viso šio įvykio pasekmės bus labai liudnos ir stengėsi bent kitiems nepakenkti ir bendrai visam veikimui, kuriam jis buvo visa siela atsidavęs.

Savimi jis pasitikėjo, pasitikėjo ir kai kuriais draugais, veik visais, bet kuomet Pijus Dženkis ir Tauškalas jam į akis pasakė žandarams girdint: "Išduok!" ir patys viską išplepėjo, jis pasidarė abejingu draugais ir todėl dabar, turėdamas du draugu, stengėsi juos sutvirtinti, stengėsi juos gąsdinti, kad kankinimams ir gal mirčiai artinanties, jie nenusigąstų, nepultų dvasioje, butų su viskuo apsipratę ir nieks jų nenustebintų.

Gal kitas butų kitoniškos taktikos laikęsis, bet Kazys visus matavo savo mastu ir iš praktikos jau žinojo, jog geriausia visuomet blogiau tikėtis, negu tikintis longvatų, sugniužti dvasioje po pirmų smugių.

Jau pusiaukelėje juto visi vyrai, jog baigia pirštus nušalti. Iš kanto juos judino, bet vėliau ir to neįstengė daryti, pirštai galutinai sustingo...

Atvažiavę į Vilkpilę tuojau visus patalpino į senąjį rusų kalėjimą, kuriame jau kiti sėdėjo ir laukė savo likimo išsprendimo.

Kalėjimą jau buvo pasiekus žinia apie įvykius Geisterų kaime, nes vos įvyko susišaudymas, tą pačią dieną nuo visų kalinių atėmė čiužinius ir nedavė vieną dieną visai valgyti, o kitas keturias dienas tik vieną kartą į dieną gabalėlį duonos ir truputį šaltos kavos.

Taip okupantai keršijo visai nieko bendro su įvykiais neturintiems kaliniams.

Areštuotus patalpino pirmutinėn kameron, kur krosnies nebuvo ir narai buvo išardyti. Ten pat jau sėdėjo Lenkis ir dar keli vyrai, kurie taip pat buvo surišti.

Lenkis pamatęs Kazį, pro dantis prakošė:

—O kaip spaustuvė?

—Nepakliuvo! — atsakė išdidžiai Kazys.

—Nepakliuvo... plepiai... O kodėl išplepėjot, jog nuo manęs gavote?

—Tai Dženkio darbas... Pijus... Ginkis!

—Aš ginuos, bet kas iš to... aiškino Lenkis.

—Versk ant manęs! — tarė Kazys. — Kad tu davei spaustuvę — jiems vienas Pijus sakė, o kad spaustuvė pas mane buvo — jau ir Tauškalas paplepėjo...

—O kur Tauškalas? — paįdomavo kiti.

—Pabėgo... Jį visvien velnias griebs už liežuvio nelaikymą... — tarė Kazys ir kreipdamasis prie Lenkio pridurė: — Aš tau daviau garbės žodį, jog spaustuvę išsaugosiu, išsaugojau, o dabar tu nieko nežinai... Sakyk, kad spaustuvę aš turėjau, o tu nieko nežinai...

—Gerai... — tarė tyliai Lenkis. — Bet tu žinai... kas tave už tai laukia?..

—Nusispiauti, Lenki.... — tarė rimtai Kazys. — Žinome kas laukia... Visvien sušaudys... Jųs gal išliksite gyvi, kaip anksčiau suimti, o musų likimas žinomas. Ir todėl nėra ko jusų suditi... Tik klausimas kada jie šaudys?

—Ar gyventi nusibodo? — užklausė vienas.

—Nusibodo?.. Aš, brolau, šimtą metų norėčiau gyventi! Norėčiau bent laisvą Lietuvą pamatyti, bet... nematysiu... Geriau mirti, negu tokios kančios... Į ką mes panašųs? Kojų ir rankų pirštų nejaučiame... nušalo, visas sudaužytas ir gal dar kankins... Visvien elgėta išeisiu... Geriau mirti...

—Liaukis! — sušuko Juozas Mickus, kuris nenorėjo apie mirtį girdėti.

—Ne, brolau, nėra ko tylėti... Reikia tiesai į akis pažvelgti... Sušaudys... Nutarta, o dabar reikia taip vokiečiams pasirodyti, kad jie matytų, jog mes mokame už tėvynę mirti. Drąsiai reikia stoti prieš jų šautuvus: tesudreba jų ranka, bet ne musų širdys!.. Tai daug reiškia...

—Kazy! Tu iš proto kraustaisi... tarė baimingai Juozas, kuris iš tiesų pagalvojo, jog Kaziui pradėjo protas maišytis.

—Cha-cha-cha!.. — nusijuokė Kazys. — Kvailas tu, Juozai. Tik tu pagalvok: jei verksi, galvoji iš jų pasigailėjimą išmaldauti? Niekuomet! Jie tik iš tavęs pasijuoks ir tu jiems malonumą suteiksi... Reikia vyrais buti... Tenusigąsta jie musų pasiryžimo! O tai daug reiškia... Jie patys paskleis paskalą, jog mes vyriškai laikėmės, o tai į žmones šimteriopai paveiks... Reikia išnaudoti nors ir blogiausią padėtį...

—Tiesa! — pritarė Lenkis.

(Bus daugiau)

NAUJIENU PUIKIAUSIAS METINIS KONCERTAS

SEKMADIENY, VASARIO 28, 1943

KOKIE ARTISTAI PROGRAME DALYVAUS, BUS PASKELBTA VĖLIAU

SOKOLU SVETAINĖJ

2337 SOUTH KEDZIE AVENUE

PRADŽIA 3:30 VALANDĄ POPIET. ĮŽANGA ASMENIUI 99c. (su taksais). ŠOKIAMS — 50c. (su taksais)

Maloniai kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites, iš Chicagos ir apylinkių miestų, dalyvauti šiame puikiame metiniame Naujienų koncerte.

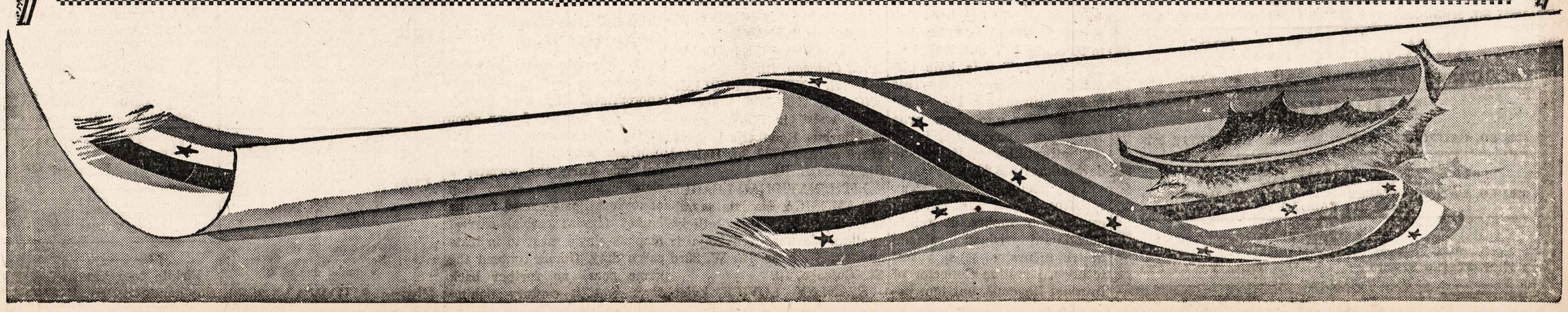

LITHUANIAN CHAMBER OF COMMERCE OF ILLINOIS (LIETUVIŲ PREKYBOS BUTAS)

(Vardu viršminėtos organizacijos JUOZAS P. VARKALA, valstijos registruotas auditorius, davė sekantį pranešimą ketvirtadienį, sausio 7 d. 1943 m., kaip 7:45 p.m., per radijo stotį WHFC 1450 kc.)

ALGŲ APRIBOJIMAS IR "VICTORY" TAKSAI

J. P. Varkala

Vice-prez. ir sekr. Lithuanian Chamber of Commerce of Ill.

Labas Vakaras!

Kad sulaikyti kilimą pragyvenimo išlaidų, Suvienytų Valstijų kongresas išleido įstatymą, kuriuo po 3-čios dienos spalio, 1942 metų, draudžiama kelti algas darbininkams, ir po 27-tos dienos spalio algas tarnautojams be atatinkamo leidimo.

Šitas įstatymas baudžia ne tik darbdavį už pakėlimą algų savo darbininkams ir tarnautojams, bet ir darbininkus bei tarnautojus, kurie gaus padidintas algas po viršminėtų dienų spalio mėnesio 1942 metų be valdžios leidimo.

Įstatymas nurodo, kad prasikaltę turės sumokėti bausmes neviršinant 1,000 dolerių arba turės kalėti ne daugiau vienų metų, arba bausmė ir kalėjimas už nusikaltimą.

Be to, tas darbdavys, kuris išmokės pakeltas algas be leidimo, visą algą išmokėtą darbininkui ar tarnautojui po pakėlimo, negalės atitraukti kaipo biznio išlaidas pildant Income Tax raportus už 1942 ir ateinančius metus.

Todėl vardu Lietuvių Prekybos Buto aš įspėju visus musų narius ir ne narius fabrikantus, biznierius ir profesionalus, kad pirm negu išmokės pakeltas algas tarnautojams ar darbininkams už laikotarpį po spalio 3-čios turėtų pasirupinti gauti leidimus.

Kaip gauti leidimą algų pakėlimui

Yra trys įstaigos, kurios duoda leidimą kelti algas:

1) "Collector of Internal Revenue" per skyrių vadinamą "Salary Stabilization Unit" antrašu 208 S. La Salle St., Chicago, Ill., kur duoda leidimus algų kėlimui: (a) visiems, kurie uždirba ne mažiau kaip $30 į savaitę, bet pašvenčia 80% laiko ne atlikimui darbo, bet prižiurėjimui kitų darbininkų ir nepriklauso prie unijų; (b) visiems, kurie uždirba virš $5,000 į metus; ir (c) visiems specialistams, kuriems dėl atlikimo darbo reikalinga aukštesnis mokslas.

2) "National War Labor Board" per raštinę "Wage and Hour Division, U. S. Department of Labor" antrašu Room 1200, Merchandise Mart, Chicago, Ill., kur duoda leidimus algų kėlimui visiems darbininkams, kurie priklauso ar nepriklauso prie unijų ir kurie uždirba $5,000 ar mažiau į metus.

3) "Department of Agriculture" per raštinę Secretary of Agriculture, Washington, D. C., kur duodama leidimai algų kėlimui ūkių darbininkams, kurie uždirba $2,400 į metus ar mažiau.

Kaip negalima kelti algas be leidimo, taipgi negalima kirsti algas be leidimo tų pačių trijų įstaigų.

Kam nereikalinga leidimai algų kėlimui

Nereikalaujama gavimas raštiško leidimo kėlimui ar kirtimui algų toms įstaigoms, kurios turi 3 ar mažiau darbininkų.

Nereikalingas leidimas kirtimui algų tų, kurie gauna virš $5,000 atlyginimo į metus, jei tos algos nebus nukirstos žemiau $5,000.

Naujos "Income Tax" blankos liečia algų kėlimą

Aš mačiau naujas "income tax" blankas, kurias turėsime visi darbininkai ir darbdaviai išpildyti iki 15-tos dienos kovo mėnesio šių metų, kuriose yra štai kokie klausimai:

Darbdavio: Ar pakėlei algas po spalio 3-čios, 1942 m.? Yes ar No.....

Darbininko: Ar gavai pakėlimą algos po spalio 3-čios, 1942m? Yes.... ar No....

Taigi su tokiu butinu išsireiškimu algų kėlimu, gavimas leidimo dėl pakėlimo yra labai svarbus dalykas.

"Victory Tax" dabar jau atitraukiamas

Tik kelis žodžius noriu priminti apie "Victory Tax", kad visi darbdaviai atitrauktų 5% nuo algų, išmokėtų po sausio 1-mos, 1943 m., pagal sekantį

Jeigu darbininkui pridera išmokėti $30.00 į savaitę, tai 5% Victory Tax bus nutraukiamas tik ant $18.00, nes šis įstatymas neliečia pirmų $12 į savaitę (arba $624 į metus). Taigi nuo $30.00 algos atitrauksite 90 centų (5% ant $18). kaipo Victory Tax ir, kaip pirmiau, taip ir per ištisus 1943 metus, atitrauksite 1% Social Security Tax nuo algos, arba 30c. šiame pavyzdyje, ir po šių atitraukimų išmokėsite darbininkui $28.80.

Kaip Social Security Tax raportus, taip ir Victory Tax raportus ir mokesčius reikės darbdaviui prisiųsti valdžiai už tris mėnesius: sausį, vasarį ir kovą, į raštinę Collector of Internal Revenue, ant tam paruoštų blankų.

Nariai Lith. Chamber of Commerce of Ill.

Šie pranešimai ir kiti darbai LIETUVIŲ PREKYBOS BUTO yra palaikomi duoklėmis narių, taigi kas syk ir primename vardus ir antrašus kelių narių:

LITH. DAILY FRIEND, "DRAUGAS", išleidžia dienraštį *"Draugą"* ir atlieka spaudos darbus. Redakcija ir spaustuvė—adresu 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.

LITH. NEWS PUBLISHING CO. išleidžia dienraštį *"Naujienas"* ir atlieka spaudos darbus. Redakcija ir spaustuvė adresu 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

LITH. NATIONAL LEAGUE OF AMERICA išleidžia savaitraštį *"Sandarą"* ir atlieka spaudos darbus. Redakcija ir spaustuvė adresu 840 W. 33rd St., Chicago, Ill.

STANLEY LOVICK, kvietkininkas, kuris turi krautuvę adresu 3316 So. Halsted St., Chicago, Ill.

ANTON P. LUKOŠIUS, kuris turi drabužių taisymo ir valymo įstaigą adresu 2555 W. 43rd St., Chicago, Ill.

Remkite lietuvius biznierius ir profesionalus savo kasdieniniais reikalais. Taupykite ir imkite paskolas iš lietuviškų taupymo bendrovių. Pirkite karo bonus iš lietuviškų bendrovių. —*J. P. Varkala.*

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 S. Western Ave. — 1410 S. 50th Ave.
Telefonas GROVEHILL 0142 — Cicero, Illinois Telefonas CICERO 2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4332—34 S. California Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727
Dykai KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE
Klausykite musų radio programo pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais nuo 8—iš stoties WGES (1390 kilo.)
Su POVILU ŠALTIMIERU

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

MAŽEIKA — 3319 LITUANICA AVENUE
EVANAUSKAS — Phones YARDS 1138—1139

LACHAWICZ IR SUNŲS
SKYRIUS 42-44 EAST 108th STREET — Tel. PULLMAN 1270
2314 WEST 23rd PLACE — Phone CANAL 2515

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE — Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE — Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. — Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET — 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET — Phone YARDS 0781

Kandidato Oficialus Pareiškimas

Advokatas Charles P. Kal, kandidatas į aldermanus 13-me warde

Šiuo pranešu, kad esu pasirengęs kandidatuoti į aldermoną iš 13-to wardo. Gyvendamas ir dalyvaudamas politikoje per 13 metų šiame warde matau net butiną reikalą, kad lietuviai turėtų nors vieną atstovą miesto taryboje. Miesto taryba susideda iš 50 aldermonų, kurie yra išrenkami wardo balsuotojų 4 metų tarnavimui. Aldermono užduotis yra pagaminti tinkamus miesto įstatymus (city ordinances).

Demokratai ir republikonai turėtų buti lietuvių tautai palankūs ir turėtų duoti progos nors vienam lietuviui atsiekti aldermono vietą. Miesto taryba lošia labai svarbią rolę žmonių gyvenime, kadangi jos padaryti įstatymai paliečia mokyklas, gyventojų apsaugą, sveikatą, transportaciją, maisto kainas ir taksų problemas. Demokratų ir republikonų partijos prašys lietuvius balsuotojus balsuoti už jų kandidatus, bet už lietuvių balsus tos partijos turėtų duoti lietuviams politikišką pripažinimą. Ši nuomonė yra pareikšta 13 wardo balsuotojų.

Nėra abejonės, kad lietuvių solidariškas reikalavimas bus išpildytas, kadangi jau laikas atėjo realiai skaitytis su lietuviais. Iš 50 kitataučių aldermonų net butinai turėtų buti keliems lietuviams irgi vietos, ir ta vieta turi buti lietuvių vieningai reikalaujama.

Aldermonų rinkimai įvyks vasario 23 d. 1943 m., kuomet kiekvienas Chicagos wardas rinks savo aldermoną į miesto tarybą. Visi žinome, kad politikiškos mašinos turi užsimorgičiavusios aldermonų vietas ir jas tankiausiai laiko iki jų aldermonai numrišta, neduodamos kitoms tautoms reprezentacijos į miesto tarybą. Taip nėra demokratiškai.

Jeigu demokratai ir republikonai kalba apie teisybę, lygybę ir demokratiją, jie turi ir pildyti tą, ką jie kalba. Lai lietuviams užleidžia nors vieną vietą į miesto tarybą.

Charles P. Kal.

Smagus Šokių Vakaras

SAUSIO 9 D.

Šeštadienio vakare įvyks šokių ir pasilinksminimo sueiga Jonistų salėje, 814 W. 33rd St. Čia taipjau bus geras jaunuolių orkestras ir kiti paįvairinimai. Visus nuoširdžiai prašo atsilankyti rengėjų taryba.

Taipjau priminsim, kad Kalėdų ir Naujų Metų šventės, nors šįmet buvo tik pusiau smagios ir daugeliui teko pakęsti širdgelos, bet musų parengimai buvo skaitlingi publika ir jautėsi visi gerame upe.

Šį metą mes pasistengsim atlaikyti visokius netikėtus sunkumus ir kartu bendradarbiausim su kovojančiais už laisvę veikėjais. Pradėdami gyventi naujus metus, mes ir vėl nuoširdžiai prašom dalyvauti, ir, iškilus reikalui, mes prisidėsime prie visų kitų kilnių visuomenės darbų.

Jonistų Taryba

ENGLISH COLUMN

CORVETTE, CONVOY ESCORT HAS FIGHTING ANCESTRY

Corvette, the name of a small fighting ship, now appears almost daily in dispatches covering naval action around the world. Wherever United Nations convoys are moving supplies, there are escorting destroyers and — **corvettes.**

Most of the corvette's evoluiton in its two centuries as a fighting ship has been the work of Britain's Royal Navy, says a National Geographic Society bulletin. The British corvettes built in the 1930's were Britain's studied answer to the challenge of submarine and bomber, first keenly felt in World War I. The corvettes now under construction by the hundreds, in United States as well as in British and Canadian yards, embody changes gleaned from convoy escort experience of the past three war years. They are smaller than the earlier models, ranging from 1,100 tons down to a minimum of 400 tons. They carry improved anti-aircraft machine guns, depth charge throwers and one or two four-inch guns.

In the days of sail-powered navies, as now, the corvette was developed by practical fighting experience as a quickly and cheaply built substitute for and protector of larger and less maneuverable ships.

Roman Origin Claimed for Name

The corvette name belonged to peaceable craft until it was appropriated by the French Navy for a type of war sloop in the 18th century. Some authorities aver that the name descends from the corbita, a slow, cumbersome cargo ship of ancient Rome named for the basket (Latin: corbis) carried atop its single mast to indicate cargo duty. Others contend the name goes no further back than a 15th century fishing boat of Flanders known as a corve. Corvettes of about 1700 are described as powered by long oars in addition to sails on the bowsprit and one or two masts.

The early corvettes of the British and French sailing navies were small frigates with flush decks and a single tier of guns. Their purpose was to protect the triple-decked men-of-war. Their success helped to push the cumbersome large sailing fighters into the discard. The corvette name has never been officially adopted as designation for an American naval unit.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 20 metų praktikavimas jusų garantavimas
Optometrically Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumperegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.
Atitaisoma akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Seredomis nuo pietų, o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)

Pritaiko atsakomingai akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų.
3241 S. Halsted Street
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas
127 N. DEARBORN STREET
Kambarys 1431—1434
Telefonas CENTRAL 4411-2
Namų ofisas:
3323 SO. HALSTED STREET
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais—pagal sutartį

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso Tel. CENTRAL 1824
Valandos: 9 ryto iki 4 popiet

WHITNEY TARUTIS
ADVOKATAS
3133 SO. HALSTED STREET
Tel. CALumet 6877.
Val.: nuo 1:00 popiet iki 8 v. vak
134 N. LA SALLE STREET
Room 2014 Tel. STATE 757
Val. nuo 9:00 iki 11:00 ryto.

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 3[illegible] metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų ir moterų ir vaikų pagal naujausius metodus. X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 18th St. netoli Morgan St
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonas:
Superior 9454 ar CENTRAL 746[illegible]

Dr. Charles Segal
OFISAS:
4729 So. Ashland Ave.
— 2-ros lubos —
CHICAGO, ILLINOIS
Ofiso Valandos:
Nuo 10—12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

LIETUVIA!
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122
Dr. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
Trečiadieniais pagal sutartį

✚
Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2—4 ir 7—9 vak.
Ketvirtadieniais tik pagal sutartį
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen HEMLOCK 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 iki 3 popiet, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir rezidencija
3417 So. Halsted St.
Tel. LAFAYETTE 7020
Val. 2—4 popiet, 7—8:30 vak.
Sekmadienį pagal sutartį

Telefonas YARDS 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4
Šventadieniais: 11—12.

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 va. Nedėlioj pagal susitarimą.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų tel. RADCLIFFE 7885

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel Hemlock 5849
Dr. Peter T. Brazis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2757 S. Western Ave
VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
Ofiso valandos nuo 1—4 ir nuo 7—9 val. vakaro ir pagal sutartį
Seredomis ir nedėl. pagal sutartį
Ofiso Tel. PROSPECT 6737
Namų Tel. VIRGINIA 2421

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepia—
Šauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Pirmad., Antrad, Ketvirt. 6—9 vak.
Penktad., Šeštad. 8:30—9:30 vakaro
Sekmadienį pagal susitarimą.

DR. MARGERIS
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 2
ir nuo 6 iki 8.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12.
Phone YARDS 7299

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

JONAS YČAS.

Žiupsnys žinių apie Žalgirio mušį

(Tęsinys)

Žinių apie Žalgirio mušį yra labai daug, dar daugiau yra taip jau slavių istorijos literaturoje apie tai veikalų; vokiečiai norėjo nutylėti net visai tokį savo smugį (paimsime, mano cituojamoje Šlosserio istorijoje jis ten visiškai neminimas), todel jų žinios per trumpos; vien lenkų literaturoje yra užtektinai, nors ir nevisuomet tikrų žinių, medžiagos to garsaus mušio aprašyme; lenkai, išvien su lietuviais ir kitais talkininkais, kryžiuočius nuveikę, iškėlė aikštėn mušį, net dabar, tautinio šovinizmo laiku, jį savo kovai su germanizacija suvartoję, ten Žalgiryje kovą slavių ir germanų (vokiečių) pasaulių (neteisėtu keliu) nupiešę. Tuomet nuveikėjų gyrimasis, pasisekimo džiaugsmas veržėsi iš visų rašytojų burnų; visai užmiršdami apie savo talkininkus lietuvius, rusus ir kitus, jie vien save gyrėsi, kitus žemino ir tarsi į be galo didelį bubiną mušė ir tebemuša. Nebuvo ko lietuvių bijoti, nes jie savo raštijos neturėjo, todėl iš daugelio lietuvių, mušyje dalyvavusių, išliko jų aprašymuose vien musų vadas, didysis Lietuvos kunigaikštis Vytautas, bet... be kariuomenės: "lietuviai iš mušio esą pabėgę, Vytauto kariuomenė negerai pasielgusi," buvo mėginta pasakyti. Apie čekus gi, musį pabaigusius, yra stačiai prasimanyta (idant iš jų garbę išplėšus), jog jie "norėję kryžiuočiams parsiduoti." Tarp nebylių visuomet kalbočius, rėkšnys, visą garbę sau prisiskirs, juo labiau, kad tokiame padėjime net ir teisingas žmogus dažnai nematomai suklysta, savo svajonėmis, melais įtiki; nes karas, mušis atskirų dalyvavusių omynėje visuomet buna iškraipytas, netikrai užrašytas. Kadangi kiekvienas kareivis kitaip sako, tai ir lenkų rašytojai, žinias iš jų rinkdami, dažnai susipina, net sau prieštarauja. Todėl reikia visuomet medžiagą iš visų kronikų suimti, idant tą mušį įsivaizdinus.

Nors ir nėra svarbu nuodugniai mušio bėgį piešti, juo labiau, kad tai kitų atlikta (paimsime, p. Gabrio "Draugijoje"), bet mes, dokumentų ir kronikų prisilaikydami, paimsime, nors ir trumpose ištraukose. Dlugošiaus apsakymą, kaip mušio piešinėlį, ir prieraišuose arba pastabose suvartosime arba kruvon suvesime kitų rašytojų apie tai žinias. Taigi įsižiurėkime, ką tas nuveikėjų bardas, Jonas Dlugošius, apie mušį sako.

1) Vos lietuviai suėjo į ordeno žemę, tuojau ėmė ją plėšti, žmones žudyti ir nelaisvėn imti (koks retas tuo laiku atsitikimas! Suprask lietuvių blogas įprotis). Kadangi ten buvo daug lenkų tarp tos šalies gyventojų, todėl lenkų kareiviai pasipiktino tuo ir Jogailai sakė: "Liepk sustabdyti tas baisenybes ir nelaisvėn paimtus paleisk!" Jei to nebutų išpildęs, sakėsi, butų jį pametę ir iš tarnybos išstoję.

2) Pas Rupkovo ežerą, truputį karščiui nupuolus ir saulei žemyn leidžiantis, Jogaila sušaukė savo patarėjus, išrinko iš jų tarpo 8 ponus... ir nusprendė, kad jie turi visą karą tvarkyti ir kelionę daboti. Tame skaičiuje pirmuoju įvardijo savo brolį (brolėną) Aleksandrą (Vytauto krikšto vardas), didįjį Lietuvos kunigaikštį.

3) Šie 8 slaptai viską spręsdavo, kas reikėdavo daryti: kurion pusėn kariuomenei eiti, kuriose vietose pasilsėti, kur stovyklą taisyti ir tt. Buvo išleista labai aštrus įsakymai, kad niekas neatsitrauktų iš kariuomenės, neišeitų, neišbėgtų priešais, kol Lenkijos maršalka su mažąja karaliaus vėliava iš vietos nepasijudino; niekas neturėjo teisės jam kelio užbėgti, ir t. t. Buvo kietai uždrausta triuba ženklus duoti, išskyrus vieną karaliaus triubytoją; jam tik pirmą sykį sutriubavus, turėjo visi lenkai keltis ir šarvuotis; antrą kartą sugrojus, balnojo arklius, su trečiu ženklu, kareiviai turėjo į eiles stotį ir iš vietos traukti, kiekvienas prie savo vėliavos.

4) Kunigaikštis gi Aleksandras-Vytautas, vyras drąsus ir mitrus, iš vieno su tais 7 vyrais veikdamas (?), tardavos, teiraudavos, pasišaukdamas pas save kai kada pačius vadovus, gerai šalį pažinusius; iš anksto pasakydavo ,kur ir kaip eiti, kad gerą kelią, sausą ir nepavojingą atradus, sutvarkydavo visą kelionę: kur vandens rasti, kur ėdesio arba medžių.

5) Karalius gi Vladislovas (Jogaila) siunčia į Vengrų karaliaus pasiuntinius žinią: norįs santaikos su ordenu. Nieko nepešęs, nes magistras su savo kryžiuočiais vien karo geidė, karalius nusprendžia pereiti per Drvencos upę, priešų jau užimtą. Kai Petras Korcbog'as apie tai pranešė, tai karalius (nusigandęs), nenorėdamas dėl tos upės su ordenu kautis, liepia ('chwyciwszy się najlepszej rady), atsitraukti į užpakalį, kad paskui kur norint brastą aukščiau suradus.

6) Tada nueina pas prusų magistrą šnipas: lenkų karalius pradedąs bėgti; tas gi sako vengrų pasiuntiniams: "tikrai žinau, lenkų karalių musų galybės persigandusį ir pasitraukusį į užpakalį... Patarkite, ką turiu veikti (tarsi ne jis vadas, o Zigmanto pasiuntiniai), vytis, ar ant vietos likti"?

7) Vengrai taip tarėsi: "nieko dar nereiškia, jei ant vietos pasiliko tušti indai ir nesveiki arkliai: tai dar ne pabėgimas"!

8) Pirmadienį (14 d. liepos mėn.) Vladislovas (Jogaila) buvo sumanęs tolyn eiti, bet kažkodėl ant vietos pasiliko.

9) Vakare, saulei nusileidžiant, buvo apgarsintas ant rytojaus žygis; pas lenkus naktis praėjo taikiai ir ramiai, o pas vokiečius visiškai kitaip: ten (magistro stovykloje) pasikėlusi audra sudraskė šėtrus ir visur išnešiojo; kareiviai turėjo be miego laiką praleisti.

Tą pat naktį mėnuo (pilnatis) stebuklingą išvaizdą turėjo, tarsi apie karaliaus laimėjimą ateinančioj dienoj pranašaudamas. Stebuklas: matę kai kurie sargai ant mėnulio kovą tarp vienuolio ir karaliaus, kuri neilgai tęsusis, nes karalius greitai pergalėjęs vienuolį ir nametęs jį žemėn (!).

10) Karalius VI., nors priešas buvo jam kaip ir ant kubrio, nesutinka pamesti pradėtos pamaldos. Atbėga Hanek (herbo Ostoja) ir praneša, arba persigandęs ,arba Vytauto lieptas: matęs priešą arti, net keliolika žingsnių (!), nuo stovyklos.

Ateina Derslavas Vlostovskis (herbo Okša) ar su ta žinia: jam dar kalbos nepabaigus, skubiai įbėga trečias, paskui (žinoma!) ketvirtas, penktas, šeštas su ta pat žinia: priešai stovi pas stovyklą, karan prisirengę! Karalius ("bynajmniej nie zmieszany"!) laiko svarbesniu dalyku atlikti Dievo tarnybą ir nepradėdamas mušio įeina į savo koplyčią ir išklauso net dviejų (!!) mišių.

11) Didysis Lietuvos kunigaikštis, kurs nemėgo atidėlioti ("nadewszystko niecierpliwy byl zwloki"), siuntė pasiuntinius, o paskui ir pats atjojo, ragino karalių Vl. net balsu rėkaudamas (wolal glosno"), nustok meldęsis, greičiau prie kardo! priešas jau senai prisirengęs stovi ir labai butų pavojinga, jei mušį jis pradėtų pirmas, ne mes!"

12) Jokie prašymai, keikimai, net ir pavojus, neįstengė karaliaus nuo Dievo tarnybos atitraukti. Ir iš tikro (visi tos nuomonės buvo), prusai, nors ir silpnesni budami, butų tikrai nuveikę, jei butų užpuolę lenkus tuo laiku.

13) Suskaitomos kariuomenės.

14) 300 čekų buvo norėję į ordeno pusę pereiti, bet pakanclerio sutikti pakelėje susigėdina ir grįžta atgal.

15) Karalius VI. užlipęs ant kalnelio, žiuri į priešų kareivius.

16) Ulrikas, pažiurėjęs taip pat pirma į savuosius, paskui į lenkų kariuomenę, pradeda kaž ko balsu raudoti; jį subara Elbingo komturas Verner'is von Tettinger'is.

16) Kryžiuočiai atsiuntė Jogailai ir Vytautui du kardus.

(Bus daugiau)

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

URBA
Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

PASKOLOS DAROMOS
ANT 1-MŲ MORGIČIŲ
GREITAI IR PIGIAI MĖNESINIAIS ATMOKĖJIMAIS

MUTUAL FEDERAL
SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
2202 W. Cermak Road
Telefonas:
CANAL 8887
Ben. J. KAZANAUSKAS
SEKRETORIUS.

A. A.

JEVA GRUŠIENĖ
po tėvais Žiaugaitė
gyveno 3549 So. Halsted St.
Tel. Yards 2032.

Persiskyrė su šiuo pasauliu sausio 6 dieną, 7:30 val. ryto, 1943 m., sulaukus pusės amž., gimus Mažeikių apskr., Tirkšlių parap., Kurmaičių kaime. Amerikoj išgyveno 37 met.

Paliko dideliame nuliudime vyrą Juozapą, 2 dukteris Aldoną Thurman ir žentą Lawrence ir Augenia Newton, 2 sunus Edward ir Arthur, 2 anukus, brolį Jokubą Žiaugą 2 pusseseres Amelia Andruškienę ir Petronėlę Zimkienę ir šeimą, 2 pusbrolius Juozapą ir Antaną Dudas, švogerį Joną Grušą ir šeimą (Detroite) ir kitas gimines Amerikoj; Lietuvoj—2 brolius Antaną ir Ambraziejų.

Priklausė prie Teisybės Mylėtojų Dr-jos.

Kunas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioj, 3307 S. Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks šeštad., sausio 9 dieną, 1:00 val. po pietų. Iš koplyčios bus nulydėta į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Jevos Grušienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame:
Vyras, Dukterys, Žentas, Sunai, Anukai, Broliai ir Giminės.

Laid. Direkt. Antanas M. Phillips, Tel. YARDS 4908.

a. ✚ a.

DOMININKAS VIRMAUSKAS
gyveno 4608 S. Wood St.

Persiskyrė su šiuo pasauliu sausio 6 d., 11:00 val. vakaro, 1942 m., sulaukęs pusės amž., gimęs Liet., Šiaulių apskr., Lukės parap., Smilgės kaime. Amerikoj išgyveno 35 met.

Paliko dideliame nuliudime brolį Juozapą Virmauskį ir jo šeimą, 2 pusbrolius Felixą Vilčinskį, jo šeimą ir Joną Vilčinskį, pusseserę Uršulę Poškienę ir jos šeimą ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoj — 3 brolius.

Kunas pašarvotas J. F. Eudeikio kopl., 4605 S. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks šeštadienį, sausio 9 d., 8:30 val. ryto iš kopl. į šv. Kryžiaus parap. bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Domininko Virmausko giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame: **Brolis, Pusbroliai ir Giminės.**

Laid. Direkt. J. F. Eudeikis, Tel. YARDS 1741.

Šeimininkių Susirinkimai Brighton Parke

Diskusuoja suvartotojų (consumers) problemas

Kiekvieną antradienį, nuo 10 valandos ryto iki 8 valandos vakaro, Brighton Parko šeimininkės susirenka diskusuoti namų palaikymo problemas. Susirinkimai įvyksta Consumers Information Centre, 4145 Archer avenue.

Šį Centrą užlaiko Brighton Parko Civilinės Apsaugos Skyrius. Centras tarnauja kaip informacijų įstaiga suvartotojams karo metais.

Ekspertai suvartotojų problemų klausimais kalba apie pasidalinimą mėsos ir duoda paaiškinimus apie paskirstymą reikmenių (rationing), apie važiavimą automobiliais grupėmis, apie taupymą svarbesniųjų medžiagų, reikalingų karo gamybai, ir apie valgių karo metais. Teikiamos taipgi informacijos apie pataisymą senų drabužių, apie mezgimą ir t.p.

Suvartotojų Santykių Tarybos valdyba ir savanorės darbuotojos yra:

Mrs. W. M. Newman, Chairman, 4221 S. Francisco ave.

Mrs. Laverne Dee Kozan, 4450 S. Homan ave.

Mrs. Ernest Stenberg, 2453 W. 43rd St.

Mrs. Josephine Kaniewski, 4443 S. Mozart St.

Mrs. Bernard Reneke, 4508 S. Francisco ave.

Mrs. Evelyn Streiter, 4215 S. Richmond St.

Mrs. Mary Pashke, 4251 So. Troy St.

Mrs. Florence Pawlak, 4331 S. Francisco Ave.

Mrs. Mildred Sudges, 4431 S. Francisco Ave.

Mrs. Minnie Klug, 3241 So. Mozart St.

Mrs. Victoria Gomez, 3050 W. 44th St.

Mrs. Myrtle Coyle, 4115 Archer Ave.

— Lybijoj lėktuvo nelaimėje žuvo britų aviacijos maršalas McLaughry.

CLASSIFIED ADVT.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai ir Žemė Pardavimui

PARDAVIMUI MODERNIŠKAS

5 kambarių bungalow. $1200 įmokėti. Gatava kraustytis gyventi. Gera transportacija.
1424 So. Karlov Avenue.

BARGENAS

6 kambarių murinė bungalow. Garažas, furnasu šildoma. Kaina $3800. Savininkas.
1810 So. Springfield Ave.

GREITAS PARDAVIMAS

2 flatai, 6 ir 6 kambarių, oktagon frontas, kaip naujas, galima perdirbti 1-4 flatus, 94 St. S. Park ave. apielinkėj. Savininkai parduos už prieinamą kainą. Skubėkit iki sausio 15 dienos. Matykit arba rašykit

JOSEPH VILIMAS CO.,
6753 So. Rockwell St.
Tel. HEMLOCK 2323.

PARDAVIMUI BARGENO KAINA su mažu įmokėjimu, taip mažai kaip $250.00. Likukusi suma mažiau, negu renda. Nuosavybės lietuvių apylinkėje paimtos už morgičių Triglav Building and Loan Association. Pilnas komisas agentams ar brokeriams.

Kreipkitės į

FRANK J. PETRU
1443 West 18th St.
Tel. CANAL 0806

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

RESTAURANTAS, jeigu jųs žinote apie biznį, mes turime restaurantą arti vidurmiesčio. Greit pats išsimokės. Puikiausia proga. Reikia truputį cash. Savininkas. 134 N. LaSalle St. Kambarys 2128. DEArborn 0320.

FURNISHED ROOMS—TO RENT
Gyvenimui Kambariai

KAMBARYS, VALGIS privačiuose namuose. Didelis kambarys, dvi lovos, geriausias valgis, skalbimas. 3441 W. 63rd Pl. REPublic 10151.

SUSIRINKIMAI

GARFIELD PARK LIETUVIŲ VYRŲ IR MOTERŲ PAŠ. KLUBO metinis susirinkimas įvyks nedėlioj, sausio 10, Napoleon Hall, 3958 W. 5th Ave. 1 val. popiet. Prašau visų narių butinai atsilankyti.
—**M. Medalinskas.**

TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DR-STĖS metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 10, 1043 m., Chic. Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., 12 val. dieną. Visi nariai esate kviečiami dalyvauti ,nes yra svarbių reikalų aptarti, taipgi bus rinkimas darbininkų, dėl metinio baliaus, kuris bus sausio 17, Liet. Auditorijoj. —**A. Kaulakis, rašt.**

LIETUVIŲ KRIAUČIŲ LOKALO 269 A. C. W. of A. susirinkimas NEĮVYKS penktadienį, sausio 8 d.; liko atidėtas iki penktadienio, sausio 15, 7:30 val. vakaro. Susirinkimas įvyks Amalgamated Centro Name, 333 So. Ashland Blvd. Bus lokalo valdybos invesdinimas 1943 metų, tad nariai imkite dalyvumą. Po susirinkimo—draugiški pasikalbėjimai. —**F. Prusis, rašt.**

U. S. A. KARO BONŲ platinimo komiteto svarbus susirinkimas įvyks penktadienį, sausio 8 d., 7:30 val. vakaro, Keistučio Spuikos raštinėje, 3236 So. Halsted St. Visi komiteto nariai, įvairių komisijų pirmininkai ir kurie gali prie to komiteto prisidėti, kviečiami atvykti į susirinkimą. Reikalas didelis ir darbas užsibrėžta ir turi eiti plačiu masta. —**Valdyba.**

JAUNŲ LIETUVIŲ AM. TAUTIŠKO KLIUBO met. susirinkimas įvyks penktad., sausio 8 d., 7:30 v. vak., Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Sus-mas svarbus, todėl visi nariai butinai privalėnėte atsilankyti, išgirsti raporto komisijos finansinį stovį ir taip pat rendos, daug svarbių reikalų, kuriuos turėsime aptarti.
Š. Kuneviče, rašt.

ACHING-STIFF SORE MUSCLES
For PROMPT relief—rub on Musterole! Massage with this wonderful "COUNTER-IRRITANT" actually brings fresh warm blood to aching muscles to help break up painful local congestion. Better than an old-fashioned mustard plaster! In 3 strengths.
MUSTEROLE

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS PORTERIS. Nuolatinis darbas.

LOGAN DEPT. STORE,
Milwaukee and Diversey
3rd Floor.

KEPYKLAI PAGELBININKŲ

maišytojų. Tikrai gera proga vyrui, kuris nesibijo darbo. Randasi gyvoje Northwest Side apylinkėje.
8102 LINCOLN AVE.,
Skokie 4240.

VYRŲ VISOKIAM DARBUI

patyrusių geroj packing ir bottling mašinų vietoj. Gera proga tinkamiems vyrams prie gerai įsisteingusios progresyvės pramonės.
Box 2688.
1739 SO. HALSTED ST.

KEPYKLAI MOKINIŲ

Turi turėti kiek patyrimo kepyklos darbe. Nuolatinė vieta. Kreipkitės į Employment Office, 3rd fl., Marshall Field and Co., State ir Washington Sts.

DARBININKŲ

Dirbti ant platformos trucking, 67½ valandas. MR. ERICKSON. 443 W. 38th Place.

AUTOMATIC COILER

Automatic Spring Coiler operatorių. Gera proga, naujos mašinos. Dienos darbas.
ATLAS SPRING CO.,
228 N. CLINTON STREET

STOGDENGIŲ

Stongdengių, pagelbininkų ir darbininkų. 50 vyrų reikia.
M. W. POWELL CO.,
1635 So. State St., 8 val. ryto.

PATYRUSIŲ METALO SKIRSTYTOJŲ reikia. Kreipkitės į H. COHN and SONS, 2633 W. Taylor Street.

REIKALINGAS ŽMOGUS DĖL farmos. Guolis, valgis ir alga.
4716 N. Central Avenue,
Tel. KILdare 6087.

VYRŲ VISOKIAM VIRTUVĖS darbui. Gera alga, valgis. Nesvarbu amžius. Turi buti stiprus, sveiki. Klauskite Stewardo, Mr. McCrory,

HOTEL SHORELAND
5454 South Shore Drive.

REIKIA DIRBTUVEI PAGELBININKŲ. Pageidaujama patyrusių rinkimui ir vyniojimui popierio.
W. A. JOHNS PAPER CO.
2201 SO. UNION AVE.

REIKIA VYRŲ

GERAI apmokamas darbas, nereikalauja patyrimo. Geriausia proga išsidirbti toliau. 100% War Production darbas.
2743 WEST 36th PLACE.

VYRŲ

dirbti maisto gamybos dirbtuvėje. Pastovus darbas mekaniško palinkimo žmonėms. 46 valandos į savaitę. $39.20 savaitėje.
NASH UNDERWOOD, Inc.,
3730 West 38th St.

VYRŲ PACKING HOUSE DARBUI
72½c. į valadną minimum.

GERI DRESSING ROOMS, CAFETERIAS IR TRANSPORTACIJA.
ATSIŠAUKITE Į EMPLOYMENT OFFICE
4648 S. Western Ave.

BERNIUKŲ

17 metų arba senesnių dirbti presrūimyje

Patyrimo nereikalauja

VALANDOS:

8 ryto iki 4 popiet
4 popiet iki 12 vidurnakčio
12 vidurnak. iki 8 ryto.

Atsineškite Social Security Numerį, jeigu esat jaunesnis 18 metų, atsineškite gimimo certifikatą.

W. F. HALL PRINTING COMPANY
4600 DIVERSEY
EMPLOYMENT DEPARTMENT.

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

MERGINA BENDRAM NAMŲ darbui. Pagelbėti virėjai. 3 suaugę. Ketverge ir sekmad. išeiti. $13-$15. 8232 Paxton Ave. Bayport 1670.

NAKTINIŲ VALYTOJŲ

Turi mokėti šveisti ir šluoti. Valandos 7:00 vakaro iki 2:30 val. ryto. Gera mokestis pradžiai. Kreipkitės į Employment Office, 9th floor,
THE FAIR STORE,
State and Adams.

MERGINA BENDRAM NAMŲ darbui, valandos nuo 11 iki 3, vienas šeimoje.
SUPerior 0933.

RANKINIŲ DARBININKIŲ

patyrusių prie gražaus needlework. Gera mokestis.
WELL MADE NOVELTY CO.,
317 So. Market St., 4th floor.

MARŠKINIŲ SIUVĖJŲ

Patyrusių ant kalnierių ir rankovių (cuff) dirbėjų. Nuolatinis darbas. Kreipkitės į Employment Office, 3rd floor, Marshall Field and Co., State ir Washington Sts.

PATYRUSIŲ MOTERŲ REIKIA skirstymui popieros atmatų. Kreipkitės į 500 SO. GREEN ST.

OPERATORKŲ

Pirmos klasės ant Serger ir single needle mašinų, kurios tinka mokyti pradines. Gera alga. Pastovus darbas.
AMERICAN MAID CO.,
847 W. Jackson Blvd.

DIRBTUVEI MERGINŲ

Rankų darbas prie stalų, apsigynimo užsakai. KABO CORSET CO., 729 Milwaukee Avenue.

MOTERŲ IR MERGINŲ

dirbti kaipo veiterkų musų dinette. Pastovi vieta. Kreipkitės į employment office, 3rd floor, Marshall Field and Co., State ir Washington.

SKALBYKLAI DARBININKIŲ

Patyrusių, hand finishers ir prosytojų. Pastovi vieta. Kreipkitės į Employment Office, 3rd floor, Marshall Field and Co., State ir Washington Sts.

OPERATORKŲ PRIE SKALBIAMŲ SUKNELIŲ

Patyrusių, single needle ir special operatorkų. Gali uždirbti didelę algą. Geros darbo sąlygos. Pastovus darbas. 404 SO. RACINE.

PAKUOTOJŲ, JAUNŲ MERGINŲ. Pastovus darbas. 5 dienos į savaitę. 900 So. Wabash. 1st floor.

MERGINŲ IR MOTERŲ

Amžiaus 18 iki 60

Kalėdos jau praėjo, bet MES TURIME LAIMĖTI KARĄ.

Ar jųs norite pagelbėti jį laimėti? Mes žinome, kad jųs norite, o mums reikalinga jusų pagalba.

ALGA PRADŽIAI 55c Į VALANDĄ.

Proga gauti bonus ir viršlaikis. 10% bonus už nakties darbą. Yra gera transportacija. Gatvėkaris atveža tiesiai prie durų.

CAMPBELL SOUP CO.
(CENTRAL DIVISION)
1643 W. 47th St.
ARBA
2550 W. 35th St.

WHOLESALE FURNITURE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

MOKĖDAMAS CASH—
už rakandus sutaupysite nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite dėl daugiau informacijų. Vien tik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus.

ALIŠAUSKAS, SUNUS,
6343 So. Western Ave.,
Chicago, Ill. Tel. REPublic 6051

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

LINOLEUM PAKLOJIMAS DYKAI.
CONGOLEUM 39c. INMADE 49c.
INLAID 79c. KREDITAS.
HEMLOCK 3200.

10% SAVED NOW OR 100% TAKEN BY THE AXIS LATER!
BUY WAR BONDS

KAREIVIŲ LAIŠKAI

LAIŠKAS RAŠYTAS P-IAI JOSEPHINE TULCUS, CHICAGOJE

Laišką rašo Pvt. E. J. Tulcus iš salos Pacifike.

Dear Mother!

Gavau tamstos laišką gruodžio 14 dieną, ir tikrai nudžiugau sulaukęs žodį nuo tamstos. Ačiu už tuos pakietus, kuriuos atsiuntei man — už skustuvo gelažtes, kitką ir muilą. Gavau juos visus.

Brangi motina, nebesiųsk man daugiau muilo, nes aš turiu jo užtektinai. Aš rengiuos pasiųsti tamstai taipgi kai ką Kalėdų proga.

Gavau laišką nuo Charlie prieš porą savaičių. Jis taipgi yra sveikas. Reiškia, Paul vis dar tebėra Jungtinėse Valstijose. Turi giliukį vyras.

Vaike, čia betgi karšta! Nometusi kuti vandeny visą dieną. Tamsta sakai, kad aš nerašęs laiškų Stellai. Pasakysiu teisybę: aš parašiau jai keturis laiškus. Gal but jie kely pražuvo ar kas kitas su jais atsitiko.

Norėčiau buti Jungtinėse Valstijose, savame mieste, kad parėjęs namo galėčiau pamatyti tamstą, kaip budavo praeity. Aš sugrįšiu namo kurią dieną; mes visi sugrįšime kai karas prauš.

Tamsta kalbėjai, kad norėtum matyti mano paveikslą nuimtą šalia kurio gyvulio. Gal labiau tiktų nusiimti paveikslą šalia vietinės merginos (juodukės). Matai, tamsta, čia nėra aplinkui gyvulių, bet yra daug vietos gyventojų. Vietiniai žmonės dėvi įvairių ryšių brasletus ant savo rankų ir kojų. Vietos vyrai dėvi sijonus, kaip ir jų moterys.

Mes kareiviai turime keletą paukščių. Jie atrodo kaip papugos — vienas jų yra žalias, o kitas raudonas. Tačiau čia yra užtektinai uodų. Mes čia turime vaidinamus kas penktą vakarą. Vyrai, kurie šičia tarnauja, gauna pakietus iš namų kas mėnesį. Teisybę pasakius, aš nesitikiu gauti pakietų. Matai, tamsta, mes galime pirktis čia saldainių, muilo, dantims valyti košelės ir kitokių reikmenių. Žalos nebutų, jeigu gaučiau Kalėdoms pakietą, tačiau neeikvok pinigų saldainiams. Mes gauname užtektinai jų. Saldainiai ištirpsta šiame karštame ore.

Brangi motina, neužmiršk nueiti į bažnyčią Kučių vakare, pasimelsti už savo sunus esančius užjury. Paprašyk Dievą rodyti mums kelią per šį karą, kad Dievas suteiktų mums saugų grįžimą į musų namų žemę. Žinai, motin, daug dalykų gali atsitikti, tačiau mums nėra ko bijoti, nes Dievas yra su mumis.

Nesitikėjau rašyti daug, bet jaučiuos, kad turiu pranešti, jogei esu sveikas. Taigi nesirupink dėl manęs. Palinkėk Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų pažįstamiams. Tuo gi tarpu parašysiu Povilui, Joe ir Stellai keletą žodžių.

Pasilik sveika, motin, o mes irgi laikysimės kaip geriausia galime. —Tamstos sunus **Ernie.**

Garnio Laukė, Tai Gasoliną Atsargoj Laikė

Eldon Gossage garaže, prie namų adresu 5528 West 23rd place, kilo gaisras. Ugnį likvidavę, ugniągesiai užtiko Gossage paslėptus garaže 25 galionus gasolino.

Tai yra priešinga valdžios patvarkymams ir teisėjas Sandusky paskyrė Gossage'ui bausmę $50 sumokėti.

Bet Gossage aiškino: Esą, jo žmona laukusi garnio; jis, vyras, bijojęs, kad neturėsiąs pakankamai gasolino nuvežti žmoną į ligoninę, todėl ir pasirupinęs 25 galionus gasolino atsargai.

Teisėjas $50 bausmę suspendavo, o Eldoną Gossage padėjo probacijai per tris mėnesius.

Iš Illinois Legislaturos Veiklos

SPRINGFIELD, Ill. — Pereitą trečiadienį susirinko Illinois valstijos legislaturos 63 sesija. Gubernatorius Green padarė pranešimą. Tuoj po to prasidėjo republikonų ir demokratų politinės peštynės.

Iš karto du klausimai tose imtinėse buvo pirmoj vietoje.

Gubernatorius Green nurodė, kad valstija turi surinkusi taksais nemažus perteklius. Jis rekomendavo legislaturai tuojau išleisti bilių, kuris įpareigos valstijos valdžią investuoti į Karo Bonus $51,000,000 surinktų pinigų.

Demokratai, šioj legislaturos sesijoje esą mažumoje, pareiškė, kad investavimas pinigų pertekliaus į Karo Bonus yra geras dalykas. Jie tačiau pasirodė priešingi tuojau, umai skubintis pravesti gubernatoriaus patartą bilių. Demokratai argumentavo, kad reikia klausimą visapusiai apsvarstyti, išanalizuoti ir išdiskusuoti. Čia ir susikirto demokratai ir republikonai.

Kitas dalykas. Demokratai pasiulė sumažinti pardavimų taksus. Kaip žinoma, dabar mes mokame po du centu pardavimo taksų už kiekvieno dolerio pirkinį. Demokratai aiškina, kad dabar pardavimų taksų susikrovė tokie ištekliai, jogei galima taksus sumažinti. Jie siulo imti pardavimo taksų ne po 2 centus, bet tik po 1 centą nuo vieno dolerio pardavimų. Republikonai šiam pasiulymui priešingi.

Illinois Pirmoj Vietoje Rinkime Riebalų

Illinois valstijos Civilinės Apsaugos liekanų rinkimo direktoriai, George M. Eisenberg ir William McAdoo Jr., praneša, kad rinkime riebalų valstija stovi pirmoje vietoje, palyginus su kitomis valstijomis.

Spalių mėnesį Illinois valstijoje buvo surinkta riebalų liekanų 514,887 svarai. California valstijoje riebalų buvo surinkta 448,832 svarai. Ohio valstija tuo atžvilgiu stovėjo trečioje vietoje, surinkusi 340,372 svarus.

Bendrai tačiau tenka pasakyti, kad riebalų liekanų rinkimo vajus nepasiekė reikiamo kiekio. Pavyzdžiui, Illinois kvota spalių mėnesiui buvo nustatyta kaip 1,267,500 svarų, o surinkta tik 500,000 su viršum svarų.

(Courtesy Free Press — Detroit)

CHICAGO. — Gaisrininkai kovoja gaisrą, kuris įvyko Beverly Recreation Parlor. Dėl gaisro žuvo 6 ir 33 liko sužeisti. Gaisras įvyko dėl susikryžiavimo elektros vielų.

Fair Employment Practices Council Konferencija Šeštadienį

Ne kartą įvairus šalies pareigunai, ir net pats Jungtinių Valstijų prezidentas, yra išleidę atsišaukimus į samdytojus, kad jie, samdydami darbininkus savo įstaigoms, nedarytų diskriminacijos vadinamų mažumų atžvilgiu.

Dalykas yra toks: Kai kurios įmonės, šapos, biznio įstaigos vengia samdyti svetimų šalių kilmės žmones, vengia samdyti negrus, vengia kartais net samdyti čiagimius, kurių pavardės atrodo lenkiškos, lietuviškos ar žydiškos.

Pastaruoju laiku panašios diskriminacijos rodosi mažiau. Ji betgi neišnykusi visai. Štai prieš šitokią praktiką ir kovoja Fair Employment Practices Council of Metropolitan Chicago.

Kalbamos organiacijos konferencija įvyks šį šeštadienį, sausio 9 dieną, LaSalle viešbuty. Ji prasidės 12 valandą dienos metu.

Organizacijos atstovai nurodo, kad dabar, kai šaliai reikia daugiaus pajėgų karo pastangoms, ignoravimas kai kurių grupių darbininkų reikalauja rimto dėmesio. Ir toks kai kurių samdytojų nusistatymas priseina kovoti, sako organizacijos atstovai.

Įvesdins 1,900 Pašto Samdinių Civilian Defense Pareigoms

Sekmadienį, sausio 10 dieną, Chicagos pašto vyriausiajame trobesy, prie Van Buren ir Canal gatvių, kaip 2:30 val. po pietų bus minėjimas metinės sukakties nuo to laiko, kai tapo suorganizuotas pašto darbuotojų tarpe Civilinės Apsaugos vienetas.

Ta proga bus įvesdinti 1,900 narių į įvairius vieneto skyrius.

3,600 pašto samdinių per metus laiko paaukojo daugiau nei 150,000 valandų savo laiko išmokimui savo pareigų, kaipo Civilinės Apsaugos darbuotojų. Dauguma jų parodė reikiamą išsilavinimą kaipo oro wardenai, ugniagesių pagalbininkai, policijos padėjėjai, gaisrų stebėtojai ir kt. Ši visa veikla ėjo pašto viršininko, Honorable Ernest J. Kruetgen, ir jo padėjėjo, Gustave M. Wenzel, vadovybėje.

Sekmadienį pašto viršininkas Ernest J. Kruetgen vadovaus iškilmėms, naujuosius Civilinės Apsaugos darbuotojus prisaikdins teisėjas William J. Campbell, Amerikos Himną sugiedos ponia Ernest J. Kruetgen, svečiai kalbėtojai bus mėras Edward J. Kelly, generolas Henry S. Aurand ir pulkininkas Benjamin B. Freud.

Tiria Susisiekimo Painiavas Chicagoje

Įvedus gasolino paskirstymą Chicagoje, susisiekimas pasunkėjo. Daugiau žmonių važiuoja gatvėkariais, elevatorių linijomis ir priemiesčių geležinkeliais. Bet tai tik pusė bėdos. Aršiau yra tai, kad elevatoriai ir ypatingai gatvėkariai pavėluoja, dėl to įvyksta susigrudimas, transportacija dar labiau užsiblokuoja.

Pirmiausias publikos protestas ir reikalavimas yra: Duokite daugiau vagonų ir gatvėkarių. Bet kompanijos nurodo, kad daugiau vagonų ir gatvėkarių jos neturi ir duoti negali.

Kada šitaip dalykai klojasi, tai tenka daryti kas galima. Ir daroma. Per pastarasias dvi savaites miesto transportacijos inžinieriai darė tyrinėjimą, vedė apskaičiavimus, kuriomis gatvėmis, kokiose vietose tuo ar kitu laiku pravažiuoja kiek žmonių, kur ir kada įvyksta didžiausias susigrudimas, kur ir kada pasitaiko užblokavimai. Dabar gatvėkarių linijų inžinierius McIlraith praneša, kad gatvėkarių kompanija įsakė visiems savo prižiūrėtojams daryti detalius pranešimus apie perdidelį gatvėkarių prisigrudimą, apie pavėlavimą ir kitokius įvykius, kurie vargina publiką važiuojančią gatvėkariais.

Abu, miesto ir gatvėkarių kompanijos, tyrinėjimai bus palyginti, o po to bus mėginama palaipsniu netikslumai pašalinti. Ir transportacijos tetušiai tikisi, kad susidarę keblumai pavyks pašalinti.

Teisėjas Paskyrė Bausmę Vaikėzams Lotynų Kalbos Mokintis

Du vaikėzai, Albert G. Talbot 17 metų ir Lanning MacFarland 18 metų, abu Evanstono turtingų šeimų sunųs, trečiadienio vakare atsuko ugniagesių alarmą Evanstone prie Pioneer road ir Lincoln street.

Tuojau atsiskubino keturios ugniagesių komandos slydžiomis miesto gatvėmis. Pasirodė betgi, kad alarmas buvo klastingas. Pagal praeivių nurodymus neužilgo buvo areštuoti minėti du vaikėzai. Jie prisipažino davę alarmus juokus darydami.

Teisėjas Corcoran, išklausęs jų bylą, pareiškė: Jeigu aš paskirsiu jums piniginę bausmę, tai jusų tėvai ją sumokės. Jųs išsisuksit nenubausti. Taigi ve bausmė — kiekvienas iš jusų turi išmokti atmintinai po 250 eilučių iš Julius Ceasario lotynų kalba ir parašyti po kompoziciją iš 1,000 žodžių antrašte "Kaip Kvaila Yra Atsukti Klastingas Ugniagesių Alarmas".

Vaikėzų byla atidėta iki birželio 9 dienos. Iki to laiko jie turės teisėjo paskirtą užduotį atlikti.

Vajus Rinkimui Plunksnų

Illinois Valstijos Civilinės Apsaugos moterų skyriaus pirmininkės, p-nia Frederick W. Upham ir p-nia Van der Vries, praneša, kad tapo pradėtas rinkimas plunksnų. Renkamos žąsų ir ančių plunksnos. Jos eis pamušalan drabužių aviatorių ir kitų karių, kuriems tenka kariauti šaltam ore.

Įspėjo Gabentojus Neeikvoti Vietos

Defense Transportation atstovas, kalbėdamas geležinkeliečių konferencijai Chicagoje, pareiškė ketvirtadienį: Jeigu patys vertelgos netaupins vietos vagonuose, tai valdžia bus priversta įsimaišyti tan reikalan ir praves savo patvarkymus visu griežtumu.

Nestengią Nustatyti Gaisro Priežasties

Pereito antradienio naktį kilusi Beverly Recreation Parlors eksplozija. o iš jos gaisras pasilieka misterija. Ugniagesių departamento maršalas Corrigan trečiadienį pareiškė: mes iki šiol nestengėme nustatyti eksplozijos priežasties.

Iš karto manyta, kad eksplozija kilusi vamzdy pravestame nuo boilerio į aliejaus tanką. Šitas manymas padėtas į šalį. Reiškiama nuomonė, kad eksplozija kilusi užsidegus skysčiams, kurie yra vartojami šveitimui. Bet neturima įrodymų, kad ji kilo dėl tos priežasties. Miesto pareigunai darys išsamius apklausinėjimus asmenų, kurie turėjo ryšių su trobesio operavimu ir kurie buvo trobesy eksplozijos metu.

Ugniagesių departamento viršininkas sako, kad sudegęs trobesis turėjo daug iščjimų. Publikos eksplozijos metu viduje buvę daugiau nei 200 — tai ne taip jau daug. O tuo tarpu didelis nuošimtis buvusių trobesy žmonių tapo sužeista. Kai kurie buvę viduje pasakoja, kad liepsnos paplito jame baisiu smarkumu.

Gal Išveš Kai Kuriuos Chicagos Gatvėkarius

Naujų gatvėkarių ir elevatorių vagonų Chicaga šįmet nesusilauks. Jų niekas nestatys. Gal but kai kurie gatvėkariai ir elevatorių linijų vagonai dar bus išvežti į kitus miestus, kur jų trukumas yra didesnis, negu Chicagoje.

Gatvėkarių ir elevatorių linijų atstovai pareiškė, kad jie neturi vagonų atsargai. Jiems atsakė Defense Transportation Ofiso Washingtone pareigunas Guy A. Richardson. Jis praeity tarnavo kaipo Chicagos gatvėkarių kompanijos prezidentas.

Richardson sako, kad gatvėkarių kompanija turinti 400 gatvėkarių atsargoje. Ji nevartojusi jų net Kalėdų skubos laikotarpiu. Reiškia, jie nėra labai reikalingi kompanijai. Elevatorių gi linijos turinčios apie 200 nevartojamų vagonų. Štai šiuos vagonus gal bus galima išgabenti kitur, kur jie yra labiau reikalingi.

Kas Vadinama Smagumo Pasivažinėjimu

Rytinėms valstijoms truksta gasolino. Todėl valdžios atstovai uždraudė važinėjimą automobiliais smagumo tikslu.

Bet kas skaitoma smagumu? Well, važiavimas į pramogų vietas, svečiuosna, važinėjimas vietovių pažiurėti, atostogos — visa tai skaitoma smagumu.

O reikalingu važiavimu skaitoma: važiavimas reikmenių pirktis, kelionė į bažnyčią, vykimas pas daktarą ar į ligoninę, dalyvavimas laidotuvėse, važiavimas darban, ypatingai jeigu tai yra karo darbas, kelionė skubios pagalbos suteikti.

N-nų Redaktorius P. Grigaitis Išvyko Į New Yorką

Ketvirtadienį, sausio 7 dieną, New Yorkan išvyko Naujienų redaktorius P. Grigaitis. Jisai dalyvaus Amerikos Lietuvių Tarybos konferencijoje New Yorker viešbuty. Konferencija prasidės penktadienį, sausio 8 dieną.

Trečiadienį, sausio 6 d., taip pat šion konferencijon išvyko "Draugo" redaktorius L. Šimutis.

Naujienų redaktorius sugrįš Chicagon tur but ateinantį pirmadienį.

Pašto Stotis Naujienose

Nuo vakar dienos, sausio 5-tos, Naujienose tapo atidaryta Jungtinių Valstijų Pašto stotis.

Čia dabar galima pirkti pašto ženklai (stampos), money orderiai, priimami pakietai siuntimui paštu ir yra atliekami kitoki Jungtinių Valstijų Pašto patarnavimai.

Pašto skyrius atidarytas nuo 9 valandos ryto iki 6 val. vakaro kasdien išėmus šeštadienį ir sekmadienį.

Šeštadienį Pašto Skyrius atidarytas nuo 9 valandos ryto iki 2 valandos popiet, o sekmadienį visai uždarytas.

Prasidėjo Derybos Geležinkelių Darbininkų Algų Klausimu

Valdžios ir geležinkelių darbininkų 15 unijų atstovai ketvirtadienį pradėjo derybas. Darbininkai reikalauja algų pakėlimo ir unijinių šapų kontraktų.

$400,000,000 Užvilktų Taksų Cook Kauntėje

Cook kauntės iždininkas Victor Schlaeger praneša, kad kauntė turi užvilktų, į laiką nesumokėtų taksų daugiau nei $400,000,000.

Užvilktiems taksams kolektuoti yra numatyta pavartoti Skarda įstatymas. Pagal tą įstatymą norima minėtų nuosavybių pajamas pavartoti taksų sumokėjimui.

Ukių Mobilizacijos Diena Sausio 12

Jungtinių Valstijų prezidentas Franklin D. Rooseveltas ir Illinois valstijos gubernatorius Green paskelbė sausio 12-tą kaipo Farmų Mobilizacijos Dieną Illinois valstijoje.

Tą dieną visoj valstijoj bus šaukiami farmerių susirinkimai, Jungtinių Valstijų Žemės Ukio Departamento atstovų konferencijos, lokalių ukių agentų pasitarimai, etc.

Svarbiausioji diskusijų tema bus: Žemės ukių produkcijos tikslai šiais metais.

Be to, bus pradėtas vajus Illinois ukininkų tarpe, kad jie pirktų karo banus.
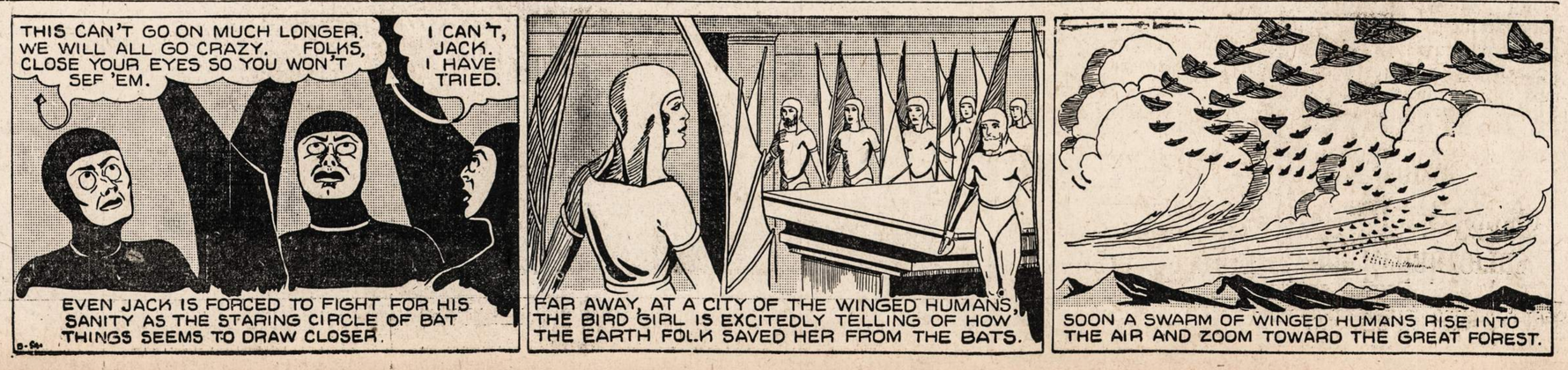
JACK SWIFT